

PLA D'EXECUCIÓ DE MESURES ANTIFRAU PER A LA GESTIÓ DELS FONS NEXT GENERATION EU

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica**

Versió: V.1 Maig 2022

Aquest document ha sigut elaborat per la Sotssecretaria de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica. Els punts de vista i les opinions expressades són únicament els de l'autor o els autors i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o la Comissió Europea. Ni la Unió Europea ni la Comissió Europea poden ser considerades responsables d'aquestes.

Historial de versiones

A fi d'adequar el document a les Orientacions per al reforç dels MRR per a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos, referits en l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021, per la qual es configura el sistema de gestió del PRTR, de la Secretaria General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública (de 24/01/2022), i a la Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del PRTR del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, IGAE (de 24/02/2022), s'ha procedit a actualitzar aquest pla antifrau amb data de 2 de maig de 2022.

Així mateix, s'incorpora el procediment per a abordar conflictes d'interés.

Versió	Control de documentació elaborat per	Data d'última actualització	Observacions
V.0.	Sotssecretaria	29/01/2022	Versió inicial publicada el 29 de gener de 2022
V.1.	Sotssecretaria - Direcció de Programes de Gestió de Fons MRR	09/05/2022	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adequació normativa ▪ Reorganització de continguts ▪ Revisió d'annexos ▪ S'afegí índex

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	4
2. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA.....	5
3. MARC CONCEPTUAL.....	6
3.1.1. Fraud.....	6
3.1.2. Corrupció.....	7
3.1.3. Conflictes d'interessos.....	7
3.1.4. Irregularitat.....	7
4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.....	8
4.1. Comité Antifrau.....	9
4.2. Unitat per a la coordinació i el seguiment de la gestió del pla antifrau.....	10
5. DESCRIPCIÓ DE MESURES I PROCESSOS ANTIFRAU.....	12
5.1. MESURES DE PREVENCIÓ.....	13
5.1.1. Compromís ferm contra el frau.....	13
5.1.2. Autoavaluació de riscos de frau i corrupció.....	13
5.1.3. Conscienciació, formació i desenvolupament d'una cultura ètica i d'integritat.....	14
5.1.4. Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI).	15
5.2. MESURES DE DETECCIÓ.....	16
5.2.1. Ús de bases de dades.....	16
5.2.2. Indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges).....	17
5.2.3. Canals de denúncia MRR per a informar de les possibles sospites de frau.....	17
5.3. MESURES DE CORRECCIÓ.....	18
5.4. MESURES DE PERSECUCIÓ.....	19
5.5. PROCEDIMENT PER A ABORDAR SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERESSOS..	21
5.5.1. Prevenició i detecció.....	22
5.5.2. Correcció.....	23
5.5.3. Procediment per a la gestió del conflicte d'interés.....	24
5.6. MESURES I PROCESSOS RELATIUS A LA DETECCIÓ DE DOCUMENTS FALSIFICATS.....	25
5.7. DOBLE FINANÇAMENT.....	25
6. PUBLICITAT, EFECTES I SEGUIMENT DEL PLA.....	26
ANNEX I. Declaració d'absència de conflicte d'interés (DACI).....	28
ANNEX II. Declaració de compromís amb l'execució de les actuacions del PRTR.....	30
ANNEX III. Possibles indicadors de frau («banderes roges»).....	31
ANNEX IV. Normativa i orientacions.....	37
ANNEX V. Compendi codis de conducta.....	39

1. INTRODUCCIÓ

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa Next Generation EU, un instrument temporal d'estímul econòmic en resposta a la crisi causada pel coronavirus, concebut per a impulsar la recuperació i construir una Europa més ecològica, més digital i més resiliència. El Mecanisme per a la recuperació i la resiliència, d'ara en avant, el mecanisme, establert a través del Reglament (UE) 2021/241,¹ és el nucli d'aquest fons de recuperació, l'execució del qual es du a terme en règim de gestió directa, la qual cosa comporta el disseny d'instruments específics i l'adaptació dels procediments a aquest nou marc d'actuació.

El mecanisme té quatre objectius: (1) promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la Unió Europea; (2) enfortir la resiliència i la capacitat d'ajust dels estats membres; (3) mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19, i (4) donar suport a les transicions ecològica i digital.

Per a assolir aquests objectius, els estats membres han elaborat plans de recuperació i resiliència (d'ara en avant, PRTR) com a part dels seus programes nacionals de reforma, que estableixen les prioritats d'inversió i reforma per al període 2021-2026. L'absorció dels fons planteja un repte als actors implicats i un desafiament clau considerant l'import de les inversions i el breu temps d'execució, la qual cosa ha requerit aprovar mesures d'agilitació, algunes de les quals es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública i per a l'execució del PRTR.

Mitjançant l'aprovació de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del PRTR (d'ara en avant, l'ordre), s'han disposat diverses adaptacions dels procediments habituals amb la finalitat de facilitar una gestió eficaç i eficient en l'execució d'aquest pla.

Així mateix, en l'àmbit autonòmic, la Comunitat Valenciana ha aprovat les normes següents:

- Decret llei 6/2021, d'1 d'abril, del Consell, de mesures urgents en matèria economicoadministrativa per a l'execució d'actuacions finançades per instruments europeus per a donar suport a la recuperació de la crisi conseqüència de la COVID-19. En desplegament d'aquest decret llei, s'ha aprovat el Decret 161/2021, de 8 d'octubre, del Consell, de creació i regulació dels òrgans de governança de l'Estratègia valenciana per a la recuperació i la gestió dels fons Next Generation EU.
- Decret 121/2021, de 17 de setembre, del Consell, de determinació de retribucions de les direccions de programes vinculats al PRTR.

La Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica (d'ara en avant, Conselleria), com a entitat executora del PRTR, en compliment dels requeriments establerts per l'article 6 de l'ordre esmentada, ha elaborat aquest pla de mesures antifrau com a eina per a garantir la bona gestió dels recursos financers de la Unió Europea assignats.

---

¹ [Reglament \(UE\) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de recuperació i resiliència.](#)

Aquest pla tindrà duració indefinida, però es configura com un instrument de planificació viu i flexible. Així, es podrà anar modificant i es revisarà de manera periòdica i, en tot cas, l'avaluació del risc, l'impacte i la probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisaran anualment, quan s'haja detectat algun cas de frau o quan hi haja canvis significatius en els procediments o en el personal.

Aquest pla i la documentació rellevant es publicarà en la pàgina web d'aquesta conselleria, accessible a través del següent [enllaç](#).

2. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA

Amb la finalitat de complir les obligacions establides en l'art. 22 de l'esmentat Reglament (UE) 2021/241, pel qual s'estableix el mecanisme, la Conselleria, com a executora del PRTR, adopta aquest pla d'execució de mesures antifrau com a enfocament estratègic per a protegir els interessos financers de la Unió, així com per a declarar i garantir que, en l'àmbit d'actuació de l'organisme, els fons del mecanisme s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables.

Aquest pla es configura com un punt de partida de l'estratègia d'integritat pública que implementa la Conselleria per a possibilitar la posada en pràctica, en tots els àmbits, d'actuacions de millora contínua que li permeten posicionar-se a favor de la cultura ètica, amb tolerància zero cap a la corrupció, la qual cosa redundarà en una millora del control (intern i extern) tant dels pressupostos públics com dels procedents del pressupost financer de la UE.

L'objectiu és promoure una cultura que exercisca un efecte dissuasiu per a qualsevol mena d'activitat fraudulenta, fer possible la seua prevenció i detecció i desenvolupar uns procediments que faciliten la investigació del frau i dels delictes relacionats amb aquest, que permeten garantir que aquests casos s'aborden de manera adequada i en el moment precís.

De manera específica, mitjançant el present pla, la Conselleria estableix unes directrius per al conjunt de les persones que presten els seus serveis en l'organisme. I, particularment, perquè les diferents unitats implicades en la gestió del PRTR, atenent les seues característiques específiques, puguen reforçar els procediments propis ja existents per a la prevenció, la detecció i la lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Aquest pla tindrà duració indefinida, però es revisarà de manera periòdica i, en tot cas, l'avaluació del risc, l'impacte i la probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisaran biennalment o anualment, quan s'haja detectat algun cas de frau o quan hi haja canvis significatius en els procediments o en el personal.

S'aprova aquest pla el desenvolupament i la implementació posteriors del qual concretarà els procediments i les mesures que cal implantar. L'actualització d'aquest no requerirà aprovacions posteriors, excepte canvis substancials.

3. MARC CONCEPTUAL

Es defineixen en aquest document les mesures contra el frau i la corrupció que la Conselleria posarà en marxa a través de la implementació d'aquest pla. Als dos conceptes, frau i corrupció, es refereix l'acord de finançament del PRTR subscrit entre el Regne d'Espanya i la Comissió Europea en el seu article 3 (definicions), i remet, al seu torn, a l'article 136.1.d del Reglament financer 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió Reglament financer (lletres *i* i *ii*, respectivament).

Així mateix, cal tindre en compte les definicions recollides en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara en avant, Directiva PIF).

3.1.1. Frau

El terme «frau» s'utilitza per a descriure una gran varietat de comportaments mancats d'ètica, com ara el robatori, la corrupció, el desfalc, el suborn, la presentació de declaracions o documents falsos o inexactes, la representació errònia, la col·lúsió, el blanqueig de capitals o l'ocultació de fets. Amb freqüència implica l'ús de l'engany amb la finalitat d'aconseguir guanys personals per a una persona vinculada a un organisme públic o per a un tercer, o bé pèrdues per a una altra persona.

El frau no només implica possibles conseqüències financeres, sinó que a més perjudica la **reputació de l'organisme** responsable de la gestió eficaç i eficient dels recursos econòmics. Això té especial importància per als organismes públics responsables de la gestió dels fons de la UE.

A l'efecte del present pla de mesures antifrau, es considera frau:

- a) En matèria de despeses, qualsevol acció o omissió intencionada relativa a:
  - L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinga per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons o actius procedents del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
  - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinga el mateix efecte, o
  - L'ús indegut d'aquests fons o actius per a fins diferents dels que hagen motivat la concessió inicial.

- b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometen amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o omissió relativa a:
  - L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinga per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
  - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinga el mateix efecte, o l'ús indegut d'aquests fons o actius per a fins diferents dels que hagen motivat la concessió inicial i que perjudique els interessos financers de la Unió.

3.1.2. Corrupció

La Comissió Europea utilitza la definició àmplia de corrupció adoptada per la [Convenció](#) de les Nacions Unides contra la corrupció, aprovada el 31 d'octubre de 2003, «abús de poder per a profit personal».

- a) Corrupció activa. L'acció de tota persona que prometa, oferisca o concedisca, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol mena a un funcionari, per a ell o per a un tercer, a fi que actue, o s'abstinga d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seues funcions, de manera que perjudique o pugja perjudicar els interessos financers de la Unió.
- b) Corrupció passiva. L'acció d'una persona empleada que, directament o a través d'un intermediari, demane o reba avantatges de qualsevol mena, per a ell o per a tercers, o accepte la promesa d'un avantatge, a fi que actue, o s'abstinga d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seues funcions, de manera que perjudique o pugja perjudicar els interessos financers de la Unió.

3.1.3. Conflictes d'interessos

L'article 61 del Reglament financer estableix que hi ha conflicte d'interés «quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost, tant de manera directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegem compromés l'exercici imparcial i objectiu de les seues funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interés personal». Es distingeix entre:

- a. Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'una persona ocupada o beneficiària són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seues funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes). Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan una persona ocupada o beneficiària té interessos privats d'aquesta naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que hagen d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- b. Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan una persona ocupada o beneficiària té interessos privats d'aquesta naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que hagen d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- c. Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'una persona ocupada o en el qual té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'una persona beneficiària implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats, que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les obligacions esmentades.

3.1.4. Irregularitat

Tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o una omissió d'un agent econòmic que tinga o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les

comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, bé siga mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda.

S'ha de destacar que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no cal que es done perquè hi haja una irregularitat.

4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Pel que fa a l'estructura orgànica i funcional, establida pel Decret 176/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, respecte de l'execució d'iniciatives finançades pel PRTR cal diferenciar dos àmbits funcionals:

- D'una banda, els òrgans i les unitats amb funcions específiques de direcció i execució de la política del Consell en matèria d'agricultura, ramaderia, pesca, alimentació, desenvolupament rural, política agrària comuna, medi ambient, recursos hídrics, canvi climàtic i prevenció d'incendis.
- I, d'altra banda, els òrgans i les unitats horitzontals de la Conselleria, que tenen funcions en la gestió i el primer nivell de control intern.

Pel que fa al control intern, es diferencien dos nivells:

- **Nivell 1:** control intern de l'òrgan executor. És el control primari i bàsic de qualsevol activitat administrativa associada a l'execució d'una actuació emmarcada en l'MRR. La seua missió és donar seguretat en la gestió sobre el compliment de requeriments legals, d'objectius i de bona gestió financera exigits mitjançant procediments administratius ordinaris. En concret, el seguiment de les actuacions del PRTR vetllarà pel compliment de fites i objectius, el doble finançament, l'anàlisi de conflicte d'interessos, la investigació de la corrupció i el control del frau. Tot això es veu, a més, reforçat per un **repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament**.
- **Nivell 2:** control intern de l'òrgan independent. És el control de gestió encomanat als òrgans de control intern que actuen de manera independent respecte dels òrgans que gestionen la despesa. Entre les seues actuacions estan la participació en meses de contractació, els informes previs de les bases reguladores de subvencions i el control de legalitat i fiscalització prèvia sobre els actes d'execució de despesa, que és preceptiu i vinculant. Aquest segon nivell correspon, amb caràcter general, a la **Intervenció General** com a òrgan de control intern de la gestió econòmica i financera del sector públic de la Generalitat, així com a centre directiu i gestor de la comptabilitat pública, i que exerceix les seues funcions amb plena autonomia i independència dels òrgans sotmesos a la fiscalització amb subjecció als procediments previstos en les normes legals i reglamentàries aplicables.

El **tercer nivell de control** correspon a les **auditories i els controls ex post**, que és el control financer que actua sobre els altres dos amb plena autonomia respecte de l'òrgan o l'entitat la gestió de la qual siga objecte de control. És responsabilitat de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, com a autoritat de control de l'MRR segons l'article 21 del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, en col·laboració amb les intervencions generals de les ciutats i les comunitats autònomes quan calga. Es realitza, així mateix, un control extern a través de la Sindicatura de Comptes.

Per a l'execució del pla de mesures antifrau es preveu la creació de dues unitats que duran a terme els blocs de funcions següents:

- Les corresponents al disseny de l'estratègia de lluita contra el frau sobre la qual s'elabora el pla antifrau, l'elaboració d'aquest, el seu seguiment, actualització i avaluació del resultat.
- Les funcions de control de gestió quant a la comprovació i l'anàlisi dels expedients identificats de risc i, si és el cas, la proposta de mesures específiques.

Aquestes dues unitats són les següents:

4.1. Comitè Antifrau

Es preveu la creació d'aquest comitè, la composició del qual serà la següent:

- a) El sotssecretari, o persona en qui delegue. Serà la persona responsable de l'òrgan col·legiat.
- b) Un/a representant de la Inspecció General de Serveis, si és el cas.
- c) El responsable del control de gestió, control intern o auditoria interna, sempre que la unitat de control de gestió no siga la Inspecció de Serveis.
- d) Cap de l'Oficina Pressupostària o òrgan equivalent.
- e) Òrgans gestors del subprojecte que siguen convocats, segons l'abast de la reunió que procedisca.
- f) Un/a representant de l'Advocacia General de la Generalitat, a títol consultiu/assessor.
- g) Un/a representant de la Sotssecretaria, que exercirà la Secretaria del Comitè.

Atesos els assumptes que cal tractar, es podrà comunicar a la Intervenció General la convocatòria de reunió de l'òrgan col·legiat, deixant constància dels punts en els quals podria participar, a fi que valore la designació d'un representant a títol consultiu o assessor, i es preservaran en tot cas els principis d'autonomia i independència.

Són funcions del Comitè Antifrau les següents:

- a) Realitzar o, si és el cas, supervisar i aprovar l'avaluació de risc als interessos financers de la Unió.
- b) Participar en la identificació dels indicadors de risc i fer una tasca tècnica a fi de concretar la planificació de controls que cal realitzar en l'exercici del control de gestió, prevalent els àmbits en els quals s'observe més risc.
- c) Proposar a la persona titular de la sotssecretaria l'aprovació del Pla de mesures antifrau i la seua actualització periòdica, i proposar els indicadors de risc aplicables.
- d) Vetlar per la comunicació al personal de l'organització de l'aprovació i l'actualització del mateix pla de mesures antifrau i de la resta de comunicacions que, en relació amb aquest i les seues mesures, s'hagen de realitzar.
- e) Analitzar els assumptes que reba que puguen ser constitutius de frau o corrupció i, si és el cas, proposta d'elevació a l'òrgan competent perquè el remeta a la institució que procedisca, d'acord amb la tipologia i l'abast del presumpte frau o corrupció.
- f) Validar els models de documents necessaris per a la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció i la documentació de les actuacions relacionades.
- g) Proposar mesures correctores i de millora dels procediments relatius a la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció.
- h) Avaluar l'oportunitat d'incorporar aquesta matèria a través de cursos específics en el pla de formació de l'organització.

- i) Establir vies d'informació en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió.
- j) En relació amb els àmbits de gestió amb càrrega elevada de treball per raó del nombre d'expedients o característiques dels procediments, cal definir un sistema de mostreig suficient, prioritzar els riscos associats a les seues actuacions, projectes i/o subprojectes, establir criteris de mostreig i, en cas de detecció de febleses, modificar els criteris esmentats, ampliant, si és el cas, les mostres.

4.2. Unitat per a la coordinació i el seguiment de la gestió del pla antifrau

Durà a terme les funcions de control de gestió. Li correspondria la comprovació i l'anàlisi dels expedients identificats de risc i, si és el cas, la proposta de mesures específiques.

Aquesta unitat haurà de ser una unitat amb competències transversals, amb separació de funcions respecte de la gestió de les actuacions del PRTR, de manera que es puguen canalitzar de manera centralitzada els expedients de risc de frau o corrupció i s'assegure la coordinació interna en aquesta matèria, així com amb els òrgans especialitzats, com són el Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) i l'autoritat de control.

Aquesta unitat exercirà les funcions següents:

- a) Comunicació al personal de l'organització de l'aprovació i l'actualització del mateix pla de mesures antifrau i de la resta de comunicacions que, en relació amb aquest i les seues mesures, s'hagen de realitzar.
- b) Divulgació entre el personal de l'organització de la informació de l'existència de la bústia de denúncies extern de l'SNCA (Infotraude) per a la comunicació d'informació sobre fraus o irregularitats que afecten fons europeus, que disposa d'un apartat específic relatiu a l'MRR de recuperació i resiliència.
- c) Establiment d'un procediment de treball. Entre les facultats atorgades, podran recaptar informes, així com disposar de facultats d'instrucció dels expedients.
- d) Elaboració dels models de documents necessaris per a la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció i la documentació de les actuacions relacionades.
- e) Executar el pla de control intern que, si és el cas, approve el Comitè Antifrau.
- f) Anàlisi de les comunicacions dels possibles indicis de frau, i estudiar i valorar aquestes.
- g) Comunicació a superior jeràrquic i, si és el cas, a l'òrgan col·legiat perquè avalue els supòsits de presumpte frau o corrupció.
- h) Si és el cas, després que el Comitè Antifrau ho haja avaluat, elevació a superior jeràrquic dels assumptes que reba que puguen ser constitutius de frau o corrupció per a remetre'ls a la institució que procedisca, d'acord amb la tipologia i l'abast del presumpte frau o corrupció. En els susceptibles d'afectar l'àmbit del PRTR, s'hauran de comunicar a la Secretaria General de Fons Europeus del Ministeri d'Hisenda, autoritat responsable de l'MRR de recuperació i resiliència, els fets produïts i les mesures adoptades quan es detecte un possible frau, així com un frau constatat (o, si és el cas, comunicació a l'entitat decisora o a l'entitat executora que li haja encomanat l'execució de les actuacions).
- i) Inici d'una informació reservada per a avaluar possibles responsabilitats i, si és el cas, procedir a comunicar els fets a l'òrgan competent per raó de la matèria, a fi que avalue la procedència de l'obertura d'un expedient per infracció en matèria economicopressupostària, prevista en la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o bé l'inici d'un expedient de caràcter disciplinari.

Es posa a la disposició dels empleats i empleades de la Conselleria la bústia de correu consultasmrr_agroambient@gva.es per a canalitzar les consultes en relació amb la implementació d'aquest pla.

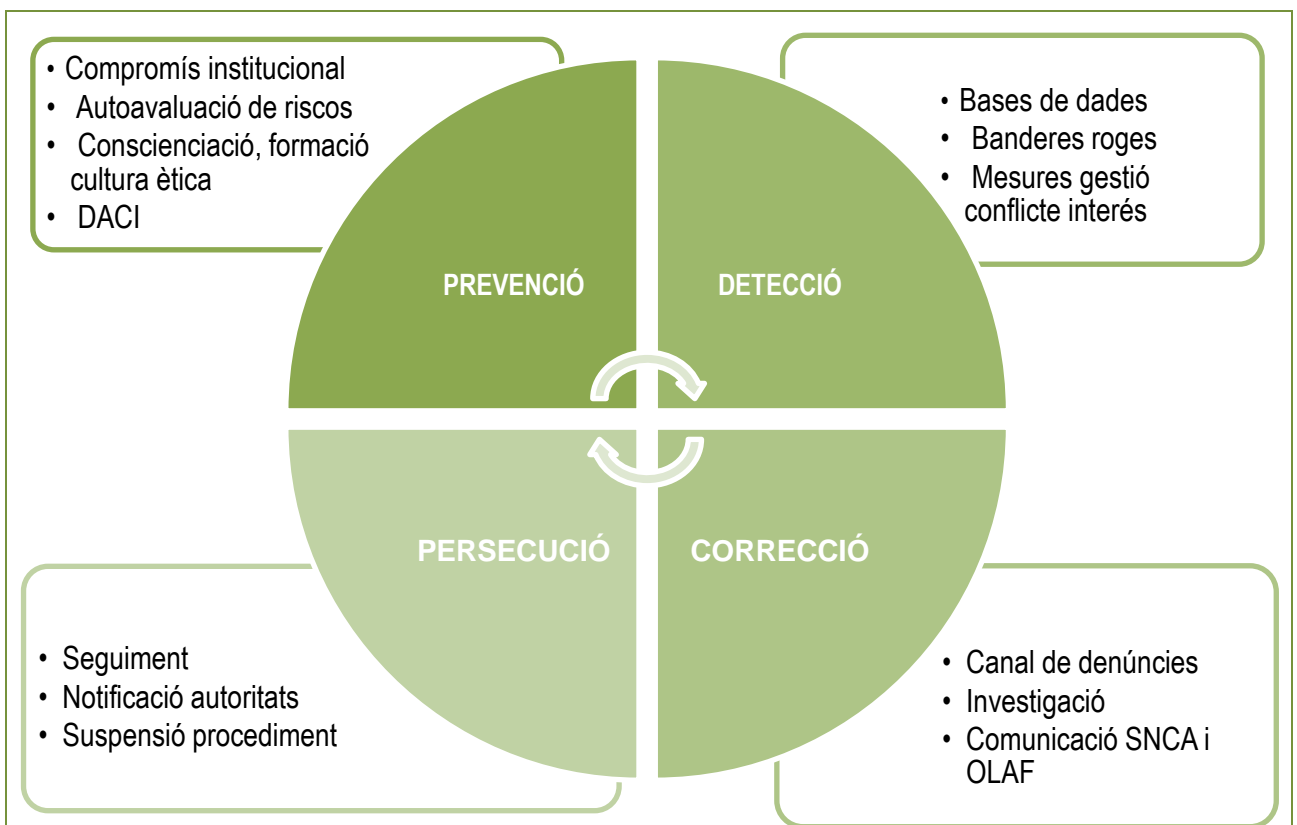
5. DESCRIPCIÓ DE MESURES I PROCESSOS ANTIFRAU

Les mesures contingudes en aquest pla s'estructuren entorn dels quatre elements clau del cicle antifrau, referits a les fases de la gestió de l'MRR en les quals la Conselleria, com a entitat gestora, pot prendre part: prevenció, detecció, correcció i persecució (gràfic 1).

L'estratègia contra el frau de la Conselleria es fonamenta en els mateixos sistemes de control intern que implementa en l'acompliment ordinari de les seues competències. Aquests sistemes permeten la verificació exhaustiva de la gestió realitzada, són duts a terme per personal especialitzat en aquesta funció, i abasten des de la comprovació documental, fins a les verificacions sobre el terreny.

No obstant això, considerant que aquests sistemes no poden eliminar completament el risc que el frau es produïska o que no es detecte, s'inclouran, com a part de la implementació d'aquest pla, procediments específics de detecció del frau, així com mesures adequades i proporcionades que cal aplicar quan se'n detecte l'existència, que configuren el plantejament proactiu, estructurat i específic per a gestionar el risc de frau.

En el gràfic següent (gràfic 1) es resumeixen les mesures del cicle antifrau:

Gràfic 1: quadre resum de mesures del cicle antifrau. Font: elaboració pròpia.

5.1. MESURES DE PREVENCIÓ

Dins de les diferents etapes que formen el cicle antifrau, la prevenció és una fase clau, per la qual cosa és important que les mesures preventives que s'adopten siguen proactives i proporcionals a la probabilitat i l'impacte dels possibles riscos que es volen mitigar o evitar, amb un important paper de la relació cost/eficàcia.

En aquest sentit, les mesures preventives:

- Poden contribuir a mitigar el risc de frau, corrupció, conflictes d'interés i doble finançament en l'etapa d'implementació, i igualment pot contribuir a reduir el cost dels controls i les investigacions *ex post*.
- Produeixen un efecte dissuasiu, ja que els possibles defraudadors poden témer les conseqüències del seu comportament.
- Estaran vinculades a l'etapa següent de detecció del cicle antifrau, ja que les eines, els procediments establits i els coneixements adquirits en matèria de detecció haurien de conduir a la identificació d'una presumpta activitat il·legal i, una vegada detectada aquesta, s'han d'adoptar mesures preventives i correctives per a mitigar els danys potencials.

Encara que partim d'un marc normatiu espanyol que constitueix un sistema preventiu potent, i una experiència prèvia en la gestió de fons europeus de la Conselleria, s'adopten les mesures següents dins del compromís de la Generalitat Valenciana amb la protecció dels interessos financers de la Unió en el marc de l'execució del PRTR.

5.1.1. Compromís ferm contra el frau

En el marc del present pla, i a fi de promoure una cultura que exercisca un efecte dissuasiu per a qualsevol mena d'activitat fraudulenta i que faça possible la seua prevenció i detecció, com a primera mesura de prevenció s'estableix un compromís ferm de lluita contra el frau.

Mitjançant la formalització i la difusió de la declaració institucional de lluita contra el frau i la corrupció, la Conselleria, com a òrgan gestor de projectes emmarcats en el PRTR, es compromet a mantindre un nivell alt de qualitat jurídica, ètica i moral i a adoptar els principis d'integritat, imparcialitat i honestat, mostrant la seua oposició al frau i a la corrupció en l'exercici de les seues funcions. Això se suma a l'adhesió obligatòria i individualitzada dels alts càrrecs i assimilats al Codi de Bon Govern de la Generalitat.

La difusió d'aquest compromís es farà a través de la pàgina web de la Conselleria.

5.1.2. Autoavaluació de riscos de frau i corrupció

Aquest pla de mesures antifrau parteix de l'autoavaluació prèvia de riscos en relació amb els principis de gestió específics del PRTR continguts en l'article 2 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, i, en particular, de l'estàndard que compleix respecte de les mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte d'interés, necessària per a dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces.

Per a realitzar aquesta s'han utilitzat els instruments i les eines que han posat a disposició la Unió Europea i l'Estat.

- El test de conflicte d'interés, prevenció del frau i la corrupció relatiu a l'estàndard mínim (annex II.B.5 de l'Ordre), que ha servit com a referència per a la incorporació

dels diferents aspectes essencials de les quatre àrees del cicle antifrau que es preveuen en aquest pla.

- Annex III.C de l'Ordre com a guia per a revisar les actuacions previstes en aquest pla per a tractar tant les situacions de conflictes d'interés (apartat 1d) com altres riscos de corrupció i frau (apartat 2b).
- Així mateix, s'ha tingut en compte l'avaluació de riscos realitzada en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat i el sector públic instrumental per la Inspecció General de Serveis en el marc de la Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Generalitat, d'Inspecció General de Serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

En el termini de 6 mesos des de l'aprovació d'aquest pla es durà a terme una autoavaluació de riscos segons la metodologia establida pel Servei Nacional de Coordinació Antifrau (IGAE), el resultat de la qual guiarà el disseny i la implementació de les mesures antifrau. Aquesta avaluació serà objecte de revisió periòdica, d'acord amb el que estableix l'apartat sisé d'aquest pla.

5.1.3. Conscienciació, formació i desenvolupament d'una cultura ètica i d'integritat

Desenvolupar una cultura contra el frau és fonamental per a dissuadir els defraudadors i per a aconseguir el màxim compromís possible del personal per a combatre el frau, a través del foment dels valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

Per a fer-ho, resulta indispensable el coneixement de tot el personal de les obligacions que s'estableixen en la normativa aplicable. En aquest sentit, la Generalitat disposa d'una sèrie de normes que van orientades al desenvolupament d'aquesta cultura per a generar un clima que descoratge la corrupció.

A això s'afeg la pretensió d'establir i garantir el compliment d'uns estàndards de conducta per part de totes les empleades i els empleats que siguen d'acord amb la dimensió pública de l'organització, a fi de promoure l'exemplaritat a través de la integritat, salvaguardar la imatge de la institució, reforçar-ne l'eficiència i garantir que la confiança de la ciutadania en les institucions no patisca cap menyscapte.

En aquest sentit, es difondrà la normativa i els codis de conducta dels empleats públics, el codi de bon govern de les autoritats i els càrrecs del sector públic autonòmic, així com el codi de conducta dels grups d'interés, la normativa del qual s'indica en l'annex V.

Les mesures de detecció es basen en totes les persones involucrades en l'execució dels projectes d'inversió del PRTR i, per ells, les mesures de formació i sensibilització s'apliquen no només com a eines de prevenció, sinó també de detecció del frau: cultivar una mentalitat adequada, fomentar un nivell d'escepticisme saludable, juntament amb una conscienciació constant del que poden constituir senyals d'avertiment de possible existència de frau.

Per això es proposarà el disseny **d'accions formatives i de conscienciació** específiques dirigides a tots els nivells jeràrquics, que fomenten l'adquisició i la transferència de coneixements, centrades en la detecció de conflictes d'interessos i a l'anàlisi i l'avaluació de riscos, per a previndre el frau en la gestió dels fons Next Generation EU.

5.1.4. Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI)

D'acord amb el que disposa l'article 6.5 i de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, s'estableix com una actuació obligatòria l'ompliment d'una declaració d'absència d'interessos (DACI) dels qui participen en els procediments d'execució del PRTR.

Aquesta declaració **l'hauran d'omplir les persones que intervenen en la gestió de cada actuació** de la Conselleria. En concret, i tal com s'especifica en l'annex III.C de l'OM de gestió, haurà de signar aquesta declaració el responsable de l'òrgan de contractació/concessió de subvenció, el personal que redacte els documents de licitació/bases i/o convocatòries, els experts que avaluen les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment. En el cas de contractacions menors i encàrrecs a mitjans propis, la declaració l'omplirà la persona titular de la unitat proponent o impulsora de l'expedient.

Les declaracions d'absència de conflicte d'interessos es formalitzaran una vegada es coneguen els sol·licitants de les ajudes o els participants en la licitació en el cas de personal participant en els comitès d'avaluació de sol·licituds o d'ofertes i, una vegada coneguts els beneficiaris de les ajudes, o l'adjudicatari del contracte, en el cas del personal que s'haja d'encarregar del seguiment del contracte/encàrrec/conveni/subvenció o de la gestió econòmica de l'expedient.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració la poden realitzar, a l'inici de la reunió corresponent, tots els intervinents en aquesta i reflectir-se en l'acta.

Els documents que recullen les declaracions d'absència de conflicte d'interés realitzades pels intervinents en els procediments, bé les signades, bé les manifestades en les reunions dels òrgans col·legiats i recollides en les actes, hauran de quedar incorporades a l'expedient de contractació o de concessió d'ajudes, de cara a conservar una pista adequada d'auditoria.

Igualment, s'establirà com a requisit l'ompliment d'una DACI com a requisit que hagen d'aportar el/els **beneficiaris** que, dins dels requisits de concessió d'ajuda, hagen de dur a terme activitats que presenten un conflicte d'interessos potencial, així com els contractistes i subcontractistes (a aquest efecte, s'ha de tindre en compte, en l'àmbit de la contractació pública, la Instrucció de la Junta Consultiva de Contractació Pública, de 23 de desembre, sobre aspectes que cal incorporar en els expedients i en els plecs rectors dels contractes que s'hagen de finançar amb fons procedents del PRTR).

En la DACI, la persona declarant haurà de posar de manifest:

- Si en el seu coneixement hi ha un conflicte d'interessos aparent, potencial o real vinculat al procediment administratiu en el qual participa.
- Si hi ha circumstàncies que el puguen portar a una situació de conflicte d'interessos aparent, potencial o real en un futur pròxim.
- Que es compromet a declarar immediatament qualsevol potencial conflicte d'interessos en el cas que alguna circumstància pugua portar a aquesta conclusió.

La declaració d'absència de conflictes d'interessos es farà d'acord amb el model contingut en l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, que s'adjunta en l'annex II d'aquest pla.

5.2. MESURES DE DETECCIÓ

Les mesures de prevenció no poden proporcionar una protecció completa contra el frau i, per tant, es necessiten **sistemes per a detectar a temps els comportaments fraudulents que escapen a la prevenció**, a partir de la identificació d'àmbits problemàtics i activitats potencialment fraudulentament, així com el disseny i l'execució de mesures per a detectar-los en l'actuació corresponent.

Per a facilitar la detecció del frau és necessari emprar diverses eines, entre les quals s'inclouen l'ús de bases de dades, la definició d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges), així com l'establiment de mecanismes adequats i clars perquè els qui l'hagen detectat informen de les possibles sospites.

En tot això, es tindran en compte els instruments previstos en la Llei 22/2018, de 6 de novembre, d'inspecció general de serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

5.2.1. Ús de bases de dades

Dins dels límits de la legislació relativa a la protecció de dades, s'utilitzaran eines que optimitzen els processos d'obtenció, emmagatzematge i anàlisi de dades per a l'avaluació de riscos, així com l'encreuament de dades amb altres organismes públics o privats, a fi de detectar possibles situacions d'alt risc.

Així doncs, tota la documentació podrà ser verificada, en la mesura de les possibilitats i d'acord amb el principi de proporcionalitat, amb:

- Comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb un alt risc de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos intern o banderes roges (vegeu apartat següent).
- Controls aleatoris a partir de l'ús de bases de dades, com ara registres mercantils, la Base nacional de subvencions (BNDS), eines de contractació (PLCSP), eines pròpies de licitació, de gestió d'incidències, de subvencions, registres públics com ara el Registre oficial de licitadors i empreses classificades del sector públic (ROLECE), el Registre públic de contractes de la Generalitat o a través d'eines de prospecció de dades (*data mining*) i de puntuació de riscos (ARACHNE).²
- En el cas de la Generalitat i de la Inspecció General de Serveis, les dades derivades del sistema d'alertes per a la prevenció d'irregularitats i males pràctiques per a revisions dirigides o aleatòries, en les condicions previstes en la Llei 22/2018.

---

² Arachne és una eina informàtica integrada que ha desenvolupat la Comissió Europea i que està destinada a l'extracció i a l'enriquiment de dades. La seua funció consisteix a ajudar les autoritats de gestió en els controls administratius i de gestió que duen a terme en l'àmbit dels fons estructurals.

5.2.2. Indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges)

És necessari assegurar que els procediments de control focalitzen l'atenció sobre els punts principals de risc de frau i, per a fer-ho, és necessària **la definició d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes roges) que serveixen com a signes d'alarma, pistes o indicis de possible frau**. Els indicadors d'alerta estan relacionats tant amb la prevenció com amb la detecció de les irregularitats i del frau.

Es poden considerar un indicador que alerta que està tenint lloc una activitat fraudulenta o s'està produint corrupció. Constitueixen, per tant, un senyal que alguna cosa s'ix de l'habitual, té caràcter atípic o difereix de l'activitat normal, i s'ha d'examinar amb més deteniment.

L'existència d'una bandera roja no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per a descartar o confirmar un frau potencial. Per tant, el seu propòsit és dur a terme un primer nivell de control per a dissipar els dubtes o confirmar la possibilitat de l'existència d'un frau o una irregularitat i, en aquest últim cas, per a adoptar les mesures necessàries que es requereixen per a una reacció immediata i comprovar si és necessària alguna acció complementària.

L'ús d'aquests indicadors de frau comporta que a cada risc identificat mitjançant l'avaluació corresponent se l'associarà una o diverses banderes roges, de manera que l'aparició d'un o diversos dels indicadors o «banderes roges» construïts a aquest efecte constituirà un dels principals criteris per a determinar l'existència de possible sospita de frau.

Es contenen en l'**annex IV** d'aquest pla una relació dels indicadors de frau o banderes roges més emprades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulentament, amb la finalitat de detectar patrons o comportaments sospitosos, especialment en els casos en què diversos indicadors conflueixen sobre un mateix patró o conducta de risc.

Es tracta d'una relació no exhaustiva que es podrà completar, si és el cas, incorporant altres indicadors i adaptant-los en funció dels riscos específics que s'identifiquen en cada moment.

En els procediments que es tramiten per a l'execució d'actuacions del PRTR, en l'exercici de la funció de control de gestió, haurà de quedar documentada, mitjançant l'ompliment de la llista de comprovació corresponent, la revisió de les possibles banderes roges que s'hagen definit. Aquesta llista s'ha de passar en les diferents fases del procediment, de manera que es cobrisquen tots els indicadors de possible frau o corrupció definits, per això és possible que alguns indicadors no s'apliquen en alguna de les fases, però sí en unes altres. Amb aquesta finalitat, s'inclou en l'annex IV una llista de comprovació de banderes roges.

5.2.3. Canals de denúncia MRR per a informar de les possibles sospites de frau

La creació i el foment de mecanismes d'alerta o denúncia clars constitueixen un element fonamental per a la prevenció i la detecció del frau. És per això que es reforçaran els canals de comunicació i de denúncia interns i externs per a rebre les denúncies, donar-los resposta i seguir-les, de manera que se'ls dote dels recursos adequats i es facilite la notificació tant de les sospites de frau com de punts febles en el control que puguin augmentar la vulnerabilitat d'aquest.

Hi ha diferents **canals de denúncia**, a través dels quals qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, referent a això, hi puga haver detectat.

Sense perjudici que s'incorporen nous canals de denúncies, actualment els canals de denúncia disponibles són els següents:

- a **Canal segur de denúncies de la Inspecció General de Serveis.** Les denúncies que es presenten a través d'aquest canal propi hauran de contindre el que estableix la Llei 22/2018. Es podran presentar en la bústia de denúncies de la Inspecció General de Serveis a través del següent [enllaç](#).
- b **Bústia de denúncies de l'Agència Valenciana Antifrau.** També es poden formular alertes o denúncies a la bústia de denúncies de l'Agència Valenciana Antifrau. Aquesta bústia incorpora mecanismes que garanteixen la confidencialitat de totes les informacions i ofereix un espai de comunicació segur per a mantindre contacte amb l'Agència, i permetre la interacció entre aquesta i els denunciants de manera anònima. Es pot accedir a la bústia de denúncies a través del següent [enllaç](#).
- c **Canal de denúncies de l'MRR del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA).** Hi ha un canal de denúncies habilitat per l'SNCA (Infraude) per a la comunicació d'informació sobre fraus o irregularitats que afecten fons europeus, que disposa d'un apartat específic relatiu a l'MRR. En aquest canal pot participar tota la ciutadania, així com qualsevol persona física o jurídica intervinent en la mesura. Es pot accedir a través del següent [enllaç](#).
- d **Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF).** A més de l'anterior, qualsevol persona pot informar l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) de sospites de frau o corrupció que afecten els interessos financers de la Unió Europea, de manera anònima, mitjançant el sistema de notificació de fraus, a través d'aquest [enllaç](#).

Aquesta informació es difondrà així mateix en la pàgina web de la Conselleria.

En la Conselleria, la unitat de gestió del pla antifrau estarà encarregada d'examinar les denúncies que hi puguem arribar, avaluar situacions que puguem ser constitutives de frau o corrupció i, si és el cas, comunicar-les a l'entitat que corresponga.

5.3. MESURES DE CORRECCIÓ

La intencionalitat és un element propi del frau segons el concepte que recull la Directiva PIF. Demostrar l'existència d'aquesta intencionalitat i, per tant, la decisió sobre l'existència o no de frau als interessos financers de la Unió, no correspon als òrgans administratius, sinó als òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal que hagen d'enjudiciar la conducta de què es tracte.

No obstant això, en l'àmbit estricte de les seues funcions, els òrgans administratius han d'efectuar, sobre la base de la documentació de què disposen, una valoració preliminar sobre la possible existència d'aquesta intencionalitat o, si és el cas, sobre l'absència d'aquesta, de cara a decidir si una determinada conducta s'ha de remetre a aquests òrgans jurisdiccionals o al Ministeri Fiscal perquè s'investigue i, si és el cas, se sancione penalment.

L'article 6.6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, preveu el procediment de comunicació i correctiu que cal aplicar en el cas que es detecte un possible frau o la sospita fundada. L'aparició de diversos dels indicadors denominats «banderes roges» serà un dels principals criteris per a determinar l'existència de frau.

Referent a això, quan la **Sotssecretaria de la Conselleria tinga coneixement d'una sospita de frau presentada a través del canal propi**, recaptarà tota la informació

necessària i les evidències de què es dispose amb l'objectiu de facilitar l'anàlisi posterior del cas.

La detecció de possible frau, o la sospita fundada, comportarà la **suspensió immediata del procediment concret en el qual detecte l'òrgan competent**.

S'adoptaran les mesures següents:

- La notificació d'aquesta circumstància en el termini més breu possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions.
- La revisió de totes les actuacions que hagen pogut estar exposades a aquest, així com tota la documentació relacionada amb aquests que hagen pogut aportar els intervinents.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries que cal adoptar per a esmenar la debilitat detectada, de manera que les incidències trobades no es tornen a repetir.
- L'avaluació de la incidència del frau i la seua qualificació com a sistèmic o puntual.

Es mantindrà una coordinació adequada amb les autoritats responsable i de control del PRTR, incloent-hi l'SNCA, responsable de la lluita contra la corrupció, a l'efecte d'informar la Comissió Europea sobre l'existència de casos de frau a través dels informes corresponents.

5.4. MESURES DE PERSECUCIÓ

En aquesta fase se subratlla la **importància i l'obligatorietat del seguiment i l'informe a les autoritats competents dels casos potencials de frau**, així com **conservar la documentació** relativa a l'anàlisi del frau potencial.

En aquest sentit, tan prompte com siga possible, la Sotssecretaria de la Conselleria, en el cas de detectar un potencial cas de frau, a través del seu servei competent en matèria de règim jurídic, haurà de:

- Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'autoritat responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que considere oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.
- Comunicació dels fets produïts a les autoritats competents, dins de les quals s'emmarca l'SNCA, com a òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau, en col·laboració amb OLAF.
- Comunicació dels fets directament a l'OLAF a través del seu canal referit en l'apartat 5.2 d'aquest pla.
- Denunciar els fets davant del Ministeri Fiscal o els jutjats i els tribunals competents.

Davant d'un cas potencial o confirmat de frau, es tramitarà un procediment **d'informació reservada**, que implicarà una anàlisi exhaustiva del cas en qüestió, en el qual s'hauran de documentar totes les actuacions, les proves i les resolucions que s'han d'adoptar.

Tal com estableix l'article 55 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquest procediment és un pas previ per a determinar, si és el cas, **l'obertura d'un procediment disciplinari**, amb la qual cosa s'evite l'obertura precoç d'expedients disciplinaris, sense un mínim contrast de la realitat amb els fets denunciats. Després de la finalització del procés d'informació reservada, en els casos

en què es determine, s'incoarà un expedient disciplinari a la persona presumpta infractora que serà tramitat pels òrgans competents, d'acord amb la normativa en matèria de règim disciplinari.

Es farà el seguiment del cas potencial o confirmat de frau, que passarà pel **control de les investigacions que es troben en curs** com a resultat de l'anàlisi, les notificacions i les denúncies dutes a terme d'acord amb els apartats precedents.

En cas de rebre resposta d'alguna de les autoritats competents informades, es prendran en consideració les pautes, les mesures o les recomanacions aportades per aquests.

A més, **quan siga procedent, es tramitarà la recuperació de fons** que han sigut objecte d'apropiació indeguda, o que hagen sigut vinculats amb un frau o corrupció potencials, i la Conselleria haurà de procedir al reintegrament dels diners corresponents.

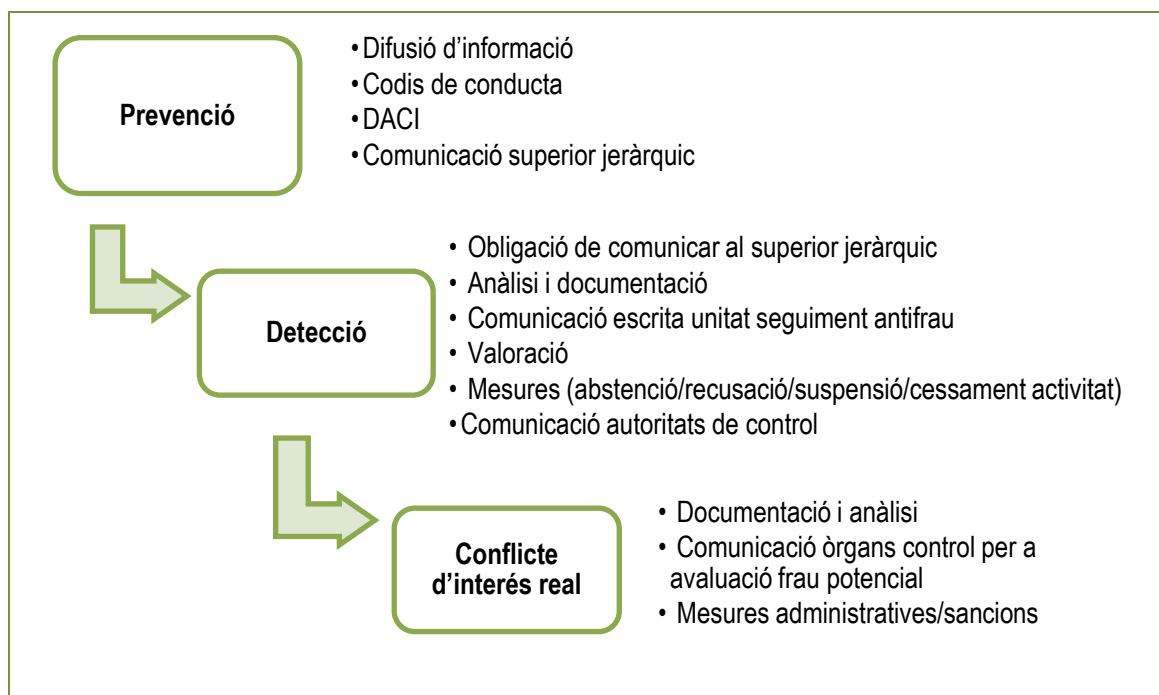
A aquest efecte, es podrà col·laborar amb l'òrgan de l'Administració de la Generalitat competent en la direcció i la coordinació de les actuacions per a la recuperació d'actius.

5.5. PROCEDIMENT PER A ABORDAR SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERESSOS

D'acord amb l'article 6.4 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, la disponibilitat d'un procediment per a abordar els conflictes d'interessos es configura com una actuació obligatòria per a aquesta conselleria.

La finalitat d'aquest procediment és informar el personal sobre les diferents modalitats de conflictes d'interessos, concretar les mesures que cal adoptar per a evitar les situacions de conflicte d'interés i per a detectar-les i gestionar-les en cas que es produïsquen. Aquesta informació es completarà i desenvoluparà segons els pronunciaments i les guies que adopte la CE referent a la matèria.

En la figura següent, s'ha resumit la gestió del conflicte d'interessos en l'execució d'actuacions MRR (gràfic 2):

Font: elaboració pròpia.

Metodològicament, en l'elaboració d'aquest s'ha tingut present la normativa que resulta aplicable als conflictes d'interessos del personal i de les autoritats i alts càrrecs, en concret:

- Els articles 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que regulen l'obligació d'abstenció, les causes d'abstenció i la possibilitat de ser recusats pels interessats per aquestes mateixes causes.
- El capítol VI del títol III del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, que regula el codi de conducta del personal empleat públic, i especialment l'article 53, relatiu als principis ètics.
- El capítol IV del títol VI de la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana, relatiu als deures, el codi de conducta i el règim d'incompatibilitats del personal empleat públic.
- La Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

- El Decret 56/2016, del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de Bon Govern de la Generalitat.
- El règim de conflictes d'interessos i incompatibilitats dels alts càrrecs regulat en la Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i el Decret 65/2018, de 18 de maig, del Consell, pel qual es desplega la Llei 8/2016.
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Comunicació de la Comissió Europea. Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament financer.

Hi ha conflicte d'interés (CI) quan el personal de la Conselleria i altres persones que participen en la gestió i l'execució de subprojectes o actuacions finançades amb l'MRR, tant de manera directa, indirecta i compartida, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegem compromés l'exercici imparcial i objectiu de les seues funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interés personal. El conflicte d'interés pot ser aparent, potencial i real, tal com es descriu en l'apartat 3.1.3.

Els possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- Els empleats públics que fan tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat algunes d'aquestes funcions.
- Els beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguen finançades amb fons, que puguen actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

5.5.1. Prevenció i detecció

En relació amb les **mesures preventives**, la Conselleria establirà mecanismes interns que permeten una avaluació permanent i periòdica de les situacions en les quals el personal participe en el procés de presa de decisions.

Per això és necessari donar a conèixer a tot el personal en què consisteix el conflicte d'interessos i com és possible evitar-lo, així com la normativa que resulta aplicable i els diferents tipus de conflictes d'interés que s'hi poden donar. Una vegada s'ha informat sobre els diferents tipus de conflicte d'interessos (aparent, potencial i real), s'han d'identificar quines persones poden ser objecte d'aquest:

- Membres del personal de l'òrgan de contractació, el personal dels proveïdors de serveis de contractació pública i d'altres proveïdors de serveis que estiguen directament implicats en l'execució del procediment de contractació pública.
- L'òrgan de contractació i els membres dels organismes de presa de decisions d'aquesta autoritat que, encara que no estiguen necessàriament implicats de manera directa en el procediment de contractació pública, poden, no obstant això, influir en el resultat.

No obstant això, l'adopció de mesures preventives pot no ser suficient per a abordar un possible conflicte d'interés, ja que les circumstàncies de les persones afectades poden variar al llarg del procediment. Per això es durà a terme, a més:

- a) Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI), vegeu apartat 5.1.5 i annex II. Totes les autoritats i el personal de la Conselleria que intervinguen en la gestió i l'execució de subprojectes i actuacions finançades amb l'MRR ompliran la declaració d'absència de conflicte d'interessos la plantilla de la qual està adjunta en l'annex I d'aquest document.
- b) Comprovació i encreuament de dades de la informació a través de bases de dades dels registres mercantils, organismes nacionals i de la UE, o a través de la utilització d'eines de prospecció de dades (*data mining*) o de puntuació de riscos (ARACHNE).
- c) Aplicació de normativa de manera estricta la normativa (europea, estatal i autonòmica) referent als conflictes d'interessos.
- d) Avaluació permanent i periòdica de les situacions en les quals el personal participe en el procés de presa de decisions.
- e) Catàleg d'indicadors (banderes roges) per a la detecció dels conflictes d'interés recollits en l'annex IV.

5.5.2. Correcció

Les mesures de correcció en les situacions de conflictes d'interés tenen com a objectiu sancionar a la persona implicada i/o remeiar qualsevol mal causat pel conflicte d'interessos. Per a fer-ho, es podran dur a terme les actuacions següents:

- Les autoritats i el personal de la Conselleria en els qui concórrega alguna de les causes que puga donar lloc a un conflicte d'interessos s'abstindran d'intervindre en els procediments afectats. Cessaran tota l'activitat en l'assumpte i/o declarar nul·la l'actuació afectada pel conflicte d'interessos, si és el cas.
- A més, podrà adoptar qualsevol altra mesura addicional de conformitat amb el dret aplicable, com ara sancions disciplinàries o administratives i/o incoació de l'expedient disciplinari contra la persona ocupada presumpta infractora en l'actuació de conflicte d'interessos, que no ha complit la seua obligació de comunicació.
- Així mateix, quan l'actuació o la conducta siga de naturalesa penal, s'hauran de comunicar els fets al Ministeri Fiscal a fi que aquest adopte les mesures pertinents. En aquest cas, l'autoritat, d'acord amb la legislació nacional, haurà de supervisar els aspectes administratius del cas i dur a terme una anàlisi de riscos de la situació.
- Quan calga, es duran a terme controls de comprovacions *ex post* a través de la Intervenció General, en col·laboració amb la IGAE (nivell III).

5.5.3. Procediment per a la gestió del conflicte d'interés

Es defineixen les mesures següents per a la gestió del conflicte d'interés en la Conselleria:

- I. **Detecció d'un conflicte d'interessos potencial que implique un membre del personal que participe un procediment d'execució del PRTR.** Sorgeix l'obligació de la persona afectada de comunicar al superior jeràrquic el potencial conflicte d'interés (article 61 del Reglament financer UE). Així mateix, haurà de ser posat en coneixement immediat de l'òrgan de contractació o de l'òrgan concedent de l'ajuda, per part de les persones o les entitats que tinguen coneixement d'un possible conflicte d'interés en un procediment de contractació o de concessió de subvencions/ajudes.
- II. **Conflicte d'interés potencial, després de la presentació de la declaració inicial.** S'haurà de declarar quan es tinga coneixement de la situació, abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el cas al superior jeràrquic. La persona amb conflicte d'interés cessarà en totes les activitats relacionades amb la licitació en qüestió o el procediment de concessió d'ajudes.
- III. **Conflicte d'interés real, detectat amb posterioritat al fet que haja produït els efectes.** En aquest cas s'aplicaria el procediment previst per als supòsits de frau potencial. Es documentaran els fets produïts i es posarà la situació en coneixement de les unitats de control intern i la unitat de seguiment del pla antifrau per a valorar-la objectivament i adoptar les mesures oportunes. La persona s'inhibirà del procediment en qüestió i el superior jeràrquic reorganitzarà la unitat per a no menyscar el bon funcionament d'aquesta ni les tasques de gestió.

En els tres casos descrits:

- La persona afectada o qui tinga coneixement del possible conflicte d'interés ho remetrà al superior jeràrquic d'aquesta, que haurà d'analitzar els fets amb la persona implicada per a aclarir la situació, i determinar si la situació de conflicte d'interessos detectada s'ha pogut produir també en algun altre procediment en el qual haja participat la persona afectada.
- Es documentaran els fets produïts i, en el cas que el superior jeràrquic considere que hi ha tal conflicte, el comunicarà a la unitat de seguiment del pla antifrau per escrit per a valorar-lo objectivament i adoptar les mesures oportunes.
- La unitat de seguiment del pla analitzarà la situació i adoptarà les mesures que procedisquen i, si és el cas, sol·licitaran a la persona afectada la seua abstenció del procediment o apartaran d'aquest a l'empleat públic de què es tracte mitjançant la seua recusació.
- Si és el cas, es comunicaran els fets i les mesures adoptades a la unitat que haja encomanat l'execució de les actuacions, per al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control en cas de considerar-se necessari.
- Totes les mesures adoptades en resposta a situacions de conflicte d'interessos s'hauran de documentar i formar part de l'expedient.

5.6. MESURES I PROCESSOS RELATIUS A LA DETECCIÓ DE DOCUMENTS FALSIFICATS

Tal com s'especifica en la guia pràctica sobre la falsificació de documents de l'OLAF, un document falsificat és un document respecte del qual s'ha alterat la veritat, i l'alteració pot ser:

- Física: un document es pot modificar físicament, per exemple, mitjançant la ratllada d'elements o referències, l'addició manuscrita d'informació que altera el document, etc.
- Intel·lectual: el contingut del document no es correspon amb la realitat, per exemple, apareix una falsa descripció dels serveis prestats, un contingut fals en un informe, signatures falses en una llista d'assistència, etc.

Els indicadors per a la detecció de documents falsificats estan recollits en l'annex III (banderes roges). Tots els tipus de documents que els beneficiaris presenten per a obtenir subvencions, per a participar en un procés de contractació pública o per al reembossament de despeses, es poden veure afectats per la falsificació. El millor mètode de detecció és relacionar una falsificació amb la realitat. Per a fer-ho, la Conselleria farà controls i comprovacions materials i inspeccions sobre el terreny, tenint en compte les actuacions de més risc, consultant bases de dades de registres mercantils, organismes nacionals i de la UE, i utilitzarà eines de prospecció de dades (*data mining*) o de puntuació de riscos (ARACHNE).

La Conselleria notificarà al Servei Nacional de Coordinació Contra el Fraude (SNCA) i, si és el cas, a l'OLAF dels casos de documentació falsificada.

A més, si els fets foren punibles, denunciarà la situació a les autoritats corresponents (fiscalia i òrgans judicials), mitjançant l'elaboració d'un informe jurídic de la Conselleria que done suport a la decisió d'elevat el cas a instàncies judicials.

5.7. DOBLE FINANÇAMENT

La Conselleria aplicarà procediments que permeten assegurar en tot moment el ple **respecte a la normativa** relativa a les ajudes d'estat, així com garantir l'absència de doble finançament.

Amb aquest objectiu, aquests procediments estaran alineats amb l'article 7 i l'annex III.D de l'Ordre HFP/1030/2021, sobre la compatibilitat amb el règim d'ajudes d'estat i la prevenció del doble finançament.

El concepte d'ajuda d'estat està recollit en els articles 107-109 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i en la seua normativa de desplegament. El considerant 8 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix l'MRR, assenyala que «les inversions privades també es podrien incentivar a través de programes d'inversió pública, en particular, instruments financers, subvencions i altres instruments, sempre que es respecten les normes en matèria d'ajudes estatals».

L'apartat 4.6 del PRTR sobre control i auditoria inclou expressament les ajudes d'estat com a part de l'acció de control en l'execució dels fons procedents de l'MRR i especifica que el doble finançament «en el cas de les subvencions públiques, no només abasta el doble finançament comunitari sinó qualsevol excés de finançament que es pugui produir amb independència de l'origen».

El Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer), estableix expressament en l'article 188 la prohibició del doble finançament com a principi general aplicable a les subvencions, i assenyala en l'article 191 que «en cap cas podran ser finançades dues vegades pel pressupost les mateixes despeses».

L'article 9 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, disposa que les reformes i els projectes d'inversió podran rebre ajuda d'altres programes i instruments de la Unió, sempre que aquesta ajuda no cobrisca el mateix cost.

La Conselleria utilitzarà el seu propi sistema de control per a assegurar que els fons s'han gestionat d'acord amb la normativa esmentada que eviten el doble finançament (nivell I i II). A més, la IGAE, en col·laboració amb la Intervenció General (nivell III), podrà dur a terme auditories específiques per a comprovar l'absència de doble finançament.

Dins del **control intern** es tindran en compte les actuacions de més risc que pot dur a terme qualsevol persona física o jurídica intervinent en la mesura.

L'annex II.B.6 i III.D de l'Ordre HFP/1030/2021, de gestió, proporciona un **qüestionari d'autoavaluació** relativa a l'estàndard mínim, que la Conselleria haurà d'omplir de manera periòdica en funció del risc detectat en cadascuna de les seues actuacions d'MRR.

6. PUBLICITAT, EFECTES I SEGUIMENT DEL PLA

L'aprovació d'aquest document correspon a la persona titular de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, i resultarà aplicable a tots els projectes que aquesta conselleria, amb independència de la seua data d'inici, desenvolupe en execució del PRTR, i durant la vigència d'aquest últim.

Aquest pla serà objecte de publicació en la pàgina web de la Conselleria, i es donarà difusió d'aquest.

Es configura com una eina flexible i subjecta a revisió, que s'haurà d'anar actualitzant i completant a mesura que es vaja posant en pràctica, en funció de cada context i atenent eventuais factors, interns o externs, que així ho aconsellen.

Per tant, el pla serà objecte d'avaluació del grau de compliment i adequació de les mesures proposades, la qual cosa permetrà la introducció de les modificacions que resulten aconsellables. En tot cas, serà necessari actualitzar el pla quan:

- Hi haja un canvi en l'estructura funcional o orgànica de les entitats executores i òrgans gestors que afecte aquest.
- Es dicten o s'actualitzen instruccions, normativa o guies per a l'elaboració d'aquests plans de mesures antifrau i sobre polítiques de conflicte d'interessos o siguen dictats directrius o protocols pel Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE).
- Hi haja un canvi en l'estructura funcional, orgànica o en les persones titulars de les entitats executora i òrgan gestor.
- Arran d'una auditoria interna o externa, s'hagen detectat irregularitats, fraus o necessitats de millora en els procediments.
- Es publique nova normativa aplicable a l'àmbit d'actuació o relativa a les mesures antifrau i conflicte d'interessos.
- Es produïsqen millores en els procediments de gestió i control a partir de l'experiència d'exercicis anteriors.

Durant la vigència del PRTR, s'emetrà un informe intern d'avaluació de l'aplicació d'aquest, que identifique les mesures posades en marxa, la seua eficàcia i les necessitats d'actualització, que serà remés als òrgans de control intern. Aquesta avaluació serà, com a mínim anual, si bé es podran fer revisions intermèdies trimestrals o trimestrals.

Així mateix, es durà a terme la revisió de l'avaluació del risc de frau de conformitat amb l'article 5 c de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, almenys **cada dos anys**, i, en tot cas, quan s'haja detectat algun cas de frau o hi haja canvis significatius en els procediments o en el personal.

ANNEX I. Declaració d'absència de conflicte d'interés (DACI)

Expedient _____ Contracte/Subvenció/Conveni:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment que s'indica dalt, la/les persona/es sotassinat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/aren:

Primer. Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3, «conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que «hi haurà un conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions resulte compromés per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interés econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interés personal».
2. Que l'article 64, «lluita contra la corrupció i la prevenció dels conflictes d'interessos», de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, així com l'article 23 de la Llei 3/2011, de 24 de febrer, de mesures en matèria de contractes del sector públic d'Aragó, tenen la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a totes les persones candidates i licitadores.
3. Que l'article 23, «abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, en relació amb l'article X de la Llei 5/2021, de 29 de juny, d'organització i règim jurídic del sector públic autonòmic d'Aragó, estableix que s'hauran d'abstindre d'intervindre en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les administracions en els qui es donen algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», que són:
  - a Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual puga influir la d'aquell; ser persona administradora d'una societat o una entitat interessada, o tindre una qüestió litigiosa pendent amb alguna persona interessada.
  - b Tindre un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol de les persones interessades, amb les persones administradores d'entitats o societats interessades i també amb les persones assessores, representants legals o mandatàries que intervinguen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquestes per a l'assessorament, la representació o el mandat.
  - c Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten en l'apartat anterior.
  - d Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.
  - e Tindre una relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol classe i en qualsevol circumstància o lloc.

Segon. Que no està o estan incursos en cap situació que es puga qualificar de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament financer de la UE i que no concorre en la seua persona o persones cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que puga afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/eten a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/la comissió d'avaluació/òrgan de signatura del conveni, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que done o pugua donar lloc a aquest escenari.

Quart. Que conec que una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostre que siga falsa implicarà les conseqüències disciplinàries, administratives i/o judicials que establisca la normativa aplicable.

I per deixar-ne constància, se signa la present declaració.

ANNEX II. Declaració de compromís amb l'execució de les actuacions del PRTR

Model declaració de compromís en relació amb l'execució d'actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència (PRTR) El Sr. / La Sra. ...., amb DNI ....., com a titular de l'òrgan/ ..... conseller/a delegat/a gerent de l'entitat ..... amb NIF ..... i domicili fiscal en ..... en la condició d'òrgan responsable / òrgan gestor / beneficiari d'ajudes finançades amb recursos provinents del PRTR / que participa com a contractista / ens destinatari de l'encàrrec / subcontractista, en el desenvolupament d'actuacions necessàries per a la consecució dels objectius definits en el component XX « ..... », manifesta el compromís de la persona / entitat

que representa amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals, adopta les mesures necessàries per a previndre i detectar el frau, la corrupció i els conflictes d'interés, i comunica, si és el cas, a les autoritats que procedisca els incompliments observats.

Adicionalment, atés el contingut del PRTR, es compromet a respectar els principis d'economia circular i evitar impactes negatius significatius en el medi ambient (DNSH per les seues sigles en anglés *do no significant harm*) en l'execució de les actuacions dutes a terme en el marc d'aquest pla, i manifesta que no incorre en doble finançament i que, si és el cas, no li consta risc d'incompatibilitat amb el règim d'ajudes d'estat.

A ....., XX de ... de 202X

Signat: .....

Càrrec: .....

ANNEX III. POSSIBLES INDICADORS DE FRAU («BANDERES ROGES»)

Com a exemple d'aquestes banderes roges, s'indiquen seguidament les més emprades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulentament.

En la **CONTRACTACIÓ PÚBLICA**:

<p>Corrupció: suborns i comissions il·legals</p>	<p>L'indicador més comú és el tracte favorable mancat d'explicació que un contractista rep d'un empleat contractant durant un cert temps.</p>
<p>Altres indicadors d'alerta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hi ha una relació social estreta entre un empleat contractant i un prestador de serveis o proveïdor. - El patrimoni de l'empleat contractant augmenta inexplicadament o sobtadament. L'empleat contractant té un negoci extern encobert. - El contractista té fama en el sector de pagar comissions il·legals. - Es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests. - L'empleat contractant refusa la promoció a un lloc no relacionat amb la contractació pública. - L'empleat contractant no presenta o ompli una declaració de conflicte d'interessos.
<p>Plecs rectors del procediment falsejats a favor d'un licitador</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a la licitació. - Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o serveis del contractista guanyador. - Queixes d'altres oferents. - Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars. - Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables. - El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric. - Absència de mesures d'informació i publicitat en la documentació relativa al procediment de contractació i/o insuficiència de terminis per a la recepció d'ofertes.
<p>Licitacions col·lusòries</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públiques, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat. - Tots els licitadors ofereixen preus alts de manera continuada. - Els preus de les ofertes baixen bruscament quan licitadors nous participen en el procediment. - Els adjudicataris es reparteixen/alternen per regió, tipus de treball, tipus d'obra. L'adjudicatari subcontracta els licitadors perdedors. - Hi ha subcontractistes que van participar en la licitació. - Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just davall del llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres redons, incomplets, etc.).

	<ul style="list-style-type: none"> - Evidència de connexions entre licitadors (per exemple: domicilis comuns, personal, números de telèfon, etc.) - Comunica el contractista a subcontractistes que també participen com a licitadors. Competeixen sempre unes certes companyies i altres mai ho fan. - Hi ha licitadors ficticis. - Evidència que uns certs licitadors intercanvien informació i obtenen així acords informals. - Més probabilitat de col·lusió en determinats sectors: pavimentació asfàltica, construcció d'edificis, dragatge, equips elèctrics, teulada, eliminació de residus.
<p>Conflicte d'interessos</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular. Acceptació contínua de preus alts i treball de baixa qualitat, etc. - Hi ha un comportament inusual per part d'un funcionari/empleat per a obtenir informació sobre un procediment de licitació del qual no està a càrrec. - Algun membre de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa que participa en la licitació de manera immediatament anterior a la seua incorporació al lloc de treball en l'organisme d'adjudicació esmentat. - Hi ha alguna vinculació familiar entre un funcionari/empleat de l'òrgan de contractació i algun licitador. - Es produeixen reiteracions en les adjudicacions a favor d'un mateix licitador. S'accepten preus alts i treballs de baixa qualitat. - Empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interés o ho fa de manera incompleta. - El funcionari/empleat encarregat de la contractació no accepta un ascens que suposa abandonar els processos de contractació. - Empleat encarregat de contractació sembla fer negocis propis pel seu compte. - Hi ha relació social més enllà de l'estrictament professional entre un funcionari/empleat que participa en el procés de contractació i un proveïdor de serveis o productes. - Inexplicablement s'ha incrementat la riquesa o el nivell de vida del funcionari/empleat participant en la contractació.
<p>Falsificació de documents</p>	<ul style="list-style-type: none"> - En el format dels documents: - Factures sense logotip de la societat, xifres esborrades o ratllades, imports manuscrits. - Signatures idèntiques en diferents documents. - En el contingut dels documents: - Dates, imports, notes, etc., inusuals, càlculs incorrectes. - Manca d'elements obligatoris en una factura, absència de números de sèrie en les factures, descripció de béns i serveis d'una manera vaga. - Circumstàncies inusuals: - Nombre inusual de pagaments a un beneficiari. Retards inusuals en el lliurament d'informació. - Les dades contingudes en un document difereixen visualment d'un document similar expedit pel mateix organisme. - Incoherència entre la documentació/informació disponible: Entre dates de factures i el seu número. - Factures no registrades en comptabilitat. - L'activitat d'una entitat no concorda amb els béns o els serveis facturats.

<p>Manipulació de les ofertes presentades</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Queixes dels oferents. - Falta de control i inadequats procediments de licitació. Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció. Ofertes excloses per errors. - Licitador capacitat descartat per raons dubtoses. - El procediment no es declara desert i es torna a convocar, malgrat que es van rebre menys ofertes que el nombre mínim requerit. O bé s'ha declarat desert el procediment i es torna a convocar, malgrat rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en els plecs.
<p>Fraccionament de la despesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - S'aprecien dues o més adquisicions amb similar objecte efectuades a adjudicatari idèntic per davall dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb més garanties de concurrència. - Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant els dos per davall dels llindars de licitació oberta. Compres seqüencials justament per davall de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.
<p>Mescla de contractes</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hi ha factures similars presentades en diferents treballs o contractes. El contractista factura més d'un treball en el mateix període de temps.
<p>Càrrega errònia de costos</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Les càrregues laborals són excessives o inusuals. - Les càrregues laborals són incompatibles amb la situació del contracte. Hi ha canvis aparents en els fulls de control de temps. Inexistència de fulles de control de temps. - Hi ha costos materials idèntics imputats a més d'un contracte. - S'imputen costos indirectes com a costos directes.

En matèria de **SUBVENCIONS PÚBLIQUES**:

<p>Limitació de la concurrència</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'organisme no ha donat la suficient difusió a les bases reguladores/convocatòria. - L'organisme no ha definit amb claredat els requisits que han de complir els beneficiaris/destinatari de les ajudes/subvenciones. - No s'han respectat els terminis establits en les bases reguladores/convocatòria per a la presentació de sol·licituds. - En el cas de subvencions concedides sobre la base de barems, es produeix l'absència de publicació d'aquests en els butlletins oficials corresponents. - El beneficiari/destinatari de les ajudes incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessite negociar amb proveïdors.
<p>Tracte discriminatori en la selecció dels sol·licitants</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tracte discriminatori en la selecció dels sol·licitants.
<p>Conflictes d'interés en la comissió de valoració</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Influència deliberada en l'avaluació i la selecció dels beneficiaris.
<p>Incompliment del règim d'ajudes de l'Estat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Les operacions finançades constitueixen ajudes d'estat i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació establert a aquest efecte per la normativa europea.
<p>Desviació de l'objecte de la subvenció</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Els fons no han sigut destinats a la finalitat establida en la normativa reguladora de la subvenció per part del beneficiari.

<p>Incompliment del principi d'addicionalitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hi ha un excés en el cofinançament de les operacions. Hi ha diversos cofinançats que financen la mateixa operació. - No hi ha documentació de suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions, aportacions dineràries d'una altra naturalesa, etc.). - El finançament aportat per tercers no és finalista i no hi ha un criteri de repartiment d'aquest. - Inexistència d'un control de despeses i ingressos per operació per part del beneficiari. - Inexistència d'un control de les fites i/o objectius assignats al projecte per part del beneficiari.
<p>Falsedat documental</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Documentació falsificada presentada pels sol·licitants a fi d'eixir triats en un procés de selecció. - Manipulació del suport documental de justificació de les despeses.
<p>Incompliment de les obligacions establides per la normativa nacional i comunitària en matèria d'informació i publicitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del Fons a les operacions cofinançades.
<p>Pèrdua de pista d'auditoria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'organisme ha obviat la documentació correcta de l'operació que permetria garantir la pista d'auditoria. - La convocatòria eludeix la forma en què s'han de documentar les diferents despeses derivades de l'operació. - La convocatòria no defineix de manera clara i precisa les despeses elegibles. - La convocatòria no estableix amb precisió el mètode de càlcul de costos que s'ha d'aplicar en les operacions.

En matèria de **CONVENIS**:

<p>Elusió del procediment de contractació mitjançant la subscripció de convenis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'existència de convenis amb entitats privades és un senyal de risc potencial, ja que poden derivar en excessos de finançament, etc.
<p>Conflictes d'interés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Quan en l'adopció o signatura del conveni conflueixen l'interés generat l'interés públic i interessos privats propis o compartits amb tercers persones o de familiars directes de les parts signants. - Els convenis es repeteixen en els mateixos termes respecte d'exercicis anteriors amb les mateixes entitats, o en el mateix exercici.
<p>Formalització incorrecta del conveni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - No s'ha seguit el procediment legal per a la signatura de convenis segons el capítol IV del títol preliminar de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, i de l'article 16 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
<p>Limitació de la concurrència en el cas d'execució del conveni per tercers</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Incompliment de l'obligació de garantir la concurrència quan l'execució del conveni de col·laboració l'està duent a terme tercers. L'entitat col·laboradora que, si és el cas, vulga negociar o contractar amb proveïdors, no garanteix l'elecció d'aquests a través d'un procés de concurrència competitiva. A més, en el text del conveni no s'inclouen clàusules que establisquen l'obligació de comunicar qualsevol subcontractació que es realitze.

<p>Incompliment per part de l'entitat col·laboradora de les obligacions derivades de la normativa comunitària aplicable en matèria d'elegibilitat, conservació documental, publicitat, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Falta d'exigència a l'entitat col·laboradora del compliment de les obligacions en matèria d'elegibilitat, conservació documental, publicitat, etc. L'entitat col·laboradora no ha complert les mesures d'informació, conservació documental i publicitat estipulades.
--	---

En matèria d'**ENCÀRRECS DE GESTIÓ**:

<p>Inexistència de necessitat justificada per a l'encàrrec de gestió</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'entitat fa activitats similars sense acudir a la figura de l'encàrrec de gestió a través dels seus mitjans propis, o bé en períodes anteriors les operacions van ser executades amb altres mètodes, sense quedar justificat el recurs a l'encàrrec en les operacions avaluades. - L'informe d'insuficiència de mitjans no estableix raons clares i concloents per a justificar el recurs a un encàrrec de gestió. - Hi ha recursos infrautilitzats que es poden destinar a escometre el servei encomanat.
<p>Incompliment per l'òrgan encarregant dels requisits subjectius per a ser-ho</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'òrgan encarregant no té la condició de poder adjudicador, de manera que no és un dels organismes o entitats considerats a aquest efecte per l'article 3.3 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, que estableix l'àmbit subjectiu de la normativa de contractes del sector públic.
<p>Incompliment per l'òrgan encomanat dels requisits per a ser considerat ens instrumental</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'òrgan encomanat no reuneix els requisits per a ser qualificat de mitjà propi instrumental respecte dels poders adjudicadors corresponents, ja que no compleix els requisits establerts en l'article 32.2, 32.3 i 32.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, i de l'article 86.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
<p>Limitació de la concurrència en el cas d'execució per tercers</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'ens instrumental (l'ens al qual se li encarrega l'encàrrec de gestió) ha necessitat l'execució de prestacions per part de tercers i la licitació i execució d'aquestes no s'ha realitzat d'acord amb el que s'estableix en les disposicions normatives que regulen la contractació en el sector públic, considerant els requisits específics sobre el caràcter de la contractació i l'import d'aquesta. - Hi ha la tendència per part de l'organisme encarregant a contractar sempre els mateixos proveïdors, sense justificació aparent.

En matèria d'**ENCÀRRECS**:

Execució irregular de l'activitat, especialment en ser subcontractada	<ul style="list-style-type: none"> - S'ha subcontractat l'activitat que cal realitzar i els serveis o béns entregats estan per davall de la qualitat esperada. - L'entitat que rep l'encàrrec incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessite negociar amb proveïdors. - L'entitat que rep l'encàrrec incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessite negociar amb proveïdors - L'entitat que rep l'encàrrec incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas de subcontractació. - Els treballs que han sigut subcontractats no compleixen la qualificació de la mà d'obra que seria adequada. - Es descriuen de manera inexacta les activitats que han d'executar els subcontractistes. Els subcontractistes incompleixen les obligacions d'informació i comunicació. - Els subcontractistes incompleixen les mesures d'elegibilitat de la despesa. - El subcontractista no ha realitzat una documentació correcta de l'operació que permeta garantir la pista d'auditoria.
--	--

LLISTA DE COMPROVACIÓ DE BANDERES ROGES

Expedient (actuació MRR)

Data d'ompliment

Descripció bandera roja	S'ha detectat en el procediment alguna bandera roja?			Observacions	Mesures que cal adoptar
	SÍ	NO	N/A		

Nom i cognoms de la persona que l'ompli

Signatura

ANNEX IV. NORMATIVA I ORIENTACIONS

- Reial decret llei 36/2020, Pla de recuperació, transformació i resiliència. ([Enllaç](#)).
- Ordre ministerial HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència (en particular, l'article 6). ([Enllaç](#)).
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i el format de la informació que han de proporcionar les entitats del sector públic estatal, autonòmic i local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les [mesures](#) dels components del Pla de recuperació, transformació i resiliència. ([Enllaç](#))
- Directiva (UE) 2017/1371, del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del dret penal. ([Enllaç](#))
- Directiva (UE) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió. ([Enllaç](#))
- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer de la UE). ([Enllaç](#))
- Reglament (UE, Euratom) núm. 966/2012, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2012, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió. ([Enllaç](#))
- Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE (3). ([Enllaç](#))
- Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGI) EGESIF_14-0021-00 (Guidance note on fraud risk assessment for 2014-2020). ([Enllaç](#))
- Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01) - Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos conformement al Reglament financer. ([Enllaç](#))
- OLAF Compendium of Anonymised Cases – Structural Actions (Recopilació de casos anònims: accions estructurals). ([Enllaç](#))
- OLAF practical guide on conflict of interest (Guia pràctica sobre el conflicte d'interessos). ([Enllaç](#))
- OLAF practical guide on forged documents (Guia pràctica sobre la falsificació de documents).
- Guia AVAF Pla d'integritat pública: full de ruta i annexos facilitadors, de l'Agència Valenciana Antifrau, que proporciona les instruccions i els annexos facilitadors, adaptats a les exigències de l'Ordre HFP/1030/2021. ([Enllaç](#))
- El Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. ([Enllaç](#))
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. ([Enllaç](#))
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i la seua normativa en desplegament. ([Enllaç](#))
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i la seua normativa en desplegament. ([Enllaç](#))
- Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques. ([Enllaç](#))
- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (BOE núm. 295, de 10/12/2013). ([Enllaç](#))

- Comunicació de la Comissió Europea. Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos conformement al Reglament financer. ([Enllaç](#))

Normativa autonòmica:

- Decret llei 6/2021, d'1 d'abril, del Consell, de mesures urgents en matèria economicoadministrativa per a l'execució d'actuacions finançades per instruments europeus per a donar suport a la recuperació de la crisi conseqüència de la COVID-19. ([Enllaç](#))
- Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana. ([Enllaç](#))
- Decret 56/2016, del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de Bon Govern de la Generalitat. ([Enllaç](#))
- Decret 105/2017, de 28 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, en matèria de transparència i de regulació del Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern. ([Enllaç](#))
- Llei 5/2016, de 6 de maig, de comptes oberts per a la Generalitat Valenciana. ([Enllaç](#))
- Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes. ([Enllaç](#))
- Decret 65/2018, de 18 de maig, del Consell, pel qual es desplega la Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i de conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes. ([Enllaç](#))
- Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana. ([Enllaç](#))
- Resolució de 27 de juny de 2019, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana per la qual s'aprova el reglament de funcionament i règim interior d'aquesta, en desplegament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat. ([Enllaç](#))
- Llei 22/2018, de 6 de novembre, de la Generalitat, d'inspecció de serveis i del sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el sector públic instrumental d'aquesta. ([Enllaç](#))
- Decret 66/2019, de 26 d'abril, del Consell, pel qual es regula la Comissió Interdepartamental per a la Prevenció d'Irregularitats i Males Pràctiques en l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental (CIPIMAP). ([Enllaç](#))
- Llei 25/2018, de 10 de desembre, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana. ([Enllaç](#))
- Decret 172/2021, de 15 d'octubre, del Consell, de desplegament de la Llei 25/2018, de 10 de desembre, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana. ([Enllaç](#))
- Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana. ([Enllaç](#))

ANNEX V. Compendi codis de conducta

En aquest annex es recullen els codis de conducta existents.

CODI DE CONDUCTA DE LES EMPLEADES I EMPLEATS PÚBLICS

La normativa vigent recull una sèrie de normes a les quals s'han d'atindre les empleades i els empleats públics de l'Administració de la Generalitat. Entre aquestes es troba el Codi de conducta de les empleades i empleats públics, que constitueix una eina fonamental per a transmetre els valors i les pautes de conducta en matèria de frau, i que recull els principis que han de servir de guia i regir l'activitat del personal empleat públic.

Es recullen a continuació extractes de normes de manera que queden compendiats en un únic document els articles de més rellevància pel que fa a la conducta en l'exercici de les seues funcions, sense perjudici que aquestes normes siguen aplicables íntegrament i sense perjudici de l'aplicabilitat de la resta de normes vigents en la matèria, encara que no hagen sigut recollides en el present document:

- El Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
- Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana.
- Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
- La Llei 8/2016, de 28 d'octubre, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i el Decret 65/2018, que la desplega.

A més, juntament amb aquestes normes, s'inclou una primera versió del codi ètic i de conducta específic per a la gestió dels fons de l'MMR.

LLEI DE L'ESTATUT BÀSIC DE L'EMPLEAT PÚBLIC.

L'activitat diària del personal empleat públic ha de reflectir el compliment del codi de conducta recollit en els articles 52 a 54 del **Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic**, que estableixen el següent:

CAPÍTOL VI. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

Els empleats públics hauran d'exercir amb diligència les tasques que tinguen assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i hauran d'actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de conducta dels empleats públics configurat pels principis ètics i de conducta regulats en els articles següents.

Els principis i les regles establits en aquest capítol informaran la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics

1. Els empleats públics respectaran la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.
2. La seua actuació perseguirà la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i es fonamentarà en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interés comú, al marge de qualsevol altre factor que expresse posicions personals, familiars, corporatives, clientelistes o qualssevol altres que puguen col·lidir amb aquest principi.
3. Ajustaran la seua actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual presten els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.
4. La seua conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i llibertats públiques, evitarà qualsevol actuació que pugua produir una discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
5. S'abstindran en els assumptes en els quals tinguen un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugua suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic.
6. No contrauran obligacions econòmiques ni intervindran en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugua suposar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc públic.
7. No acceptaran cap tracte de favor o situació que implique privilegi o avantatge injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.
8. Actuaran d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilaran la consecució de l'interés general i el compliment dels objectius de l'organització.
9. No influirà en l'agilitació o resolució de tràmits o procediments administratius sense causa justa i, en cap cas, quan això comporte un privilegi en benefici dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat, o quan supose un menyscapse dels interessos de tercers.
10. Compliran amb diligència les tasques que els corresponguen o se'ls encomanen i, si és el cas, resoldran dins de termini els procediments o expedients de la seua competència.
11. Exerciran les seues atribucions segons el principi de dedicació al servei públic i s'abstindran no només de conductes contràries a aquest, sinó també de qualssevol altres que comprometen la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.
12. Guardaran secret de les matèries classificades o altres la difusió de les quals estiga prohibida legalment, i mantindran la deguda discreció sobre els assumptes que coneguen per raó del seu càrrec, sense que puguen fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interés públic.

Article 54. Principis de conducta

1. Tractaran amb atenció i respecte els ciutadans, els seus superiors i la resta d'empleats públics.
2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball es farà de manera diligent i complint la jornada i l'horari establits.
3. Obeiran les instruccions i les ordres professionals dels superiors, llevat que constituïsquen una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, i en aquest cas les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents.
4. Informaran els ciutadans sobre les matèries o els assumptes que tinguen dret a conèixer, i facilitaran l'exercici dels seus drets i el compliment de les seues obligacions.

5. Administraran els recursos i béns públics amb austeritat, i no utilitzaran aquests en profit propi o de persones pròximes. Tindran, així mateix, el deure de vetlar per la seua conservació.
6. Es rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vaja més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici del que s'estableix en el Codi Penal.
7. Garantiran la constància i la permanència dels documents per a tramitar-los i lliurar-los als seus posteriors responsables.
8. Mantindran actualitzada la seua formació i qualificació.
9. Observaran les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Posaran en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que consideren adequades per a millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en la qual estiguen destinats. A aquest efecte, es podrà preveure crear la instància adequada competent per a centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que servisquen per a millorar l'eficàcia en el servei.
11. Garantiran l'atenció al ciutadà en la llengua en què ho sol·licite sempre que siga oficial en el territori.

LLEI FUNCIO PÚBLICA VALENCIANA

La **Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana**, recull, així mateix, en els articles 97 a 102 el Codi de conducta del personal empleat públic en l'Administració de la Generalitat.

SECCIÓ 1a. CODI DE CONDUCTA

Article 97. Deures del personal empleat públic

1. El personal empleat públic haurà de fer amb diligència les tasques que tinga encomanades i vetlar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució, de l'Estatut d'Autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic, i haurà d'actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, eficiència, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental i respecte a la igualtat entre dones i homes, de conformitat amb els principis i els fonaments d'actuació previstos en l'article 2 d'aquesta llei.
2. El Codi de conducta del personal empleat públic està integrat pels principis d'actuació i les obligacions regulats en els articles següents.

Aquests principis i obligacions informen la interpretació i aplicació del règim disciplinari i es podran tindre en compte en l'avaluació de l'acompliment.

3. Es podran aprovar codis de conducta específics que despleguen el que es preveu en aquesta secció per a col·lectius de personal empleat públic, quan per les peculiaritats del servei que es presta a la ciutadania es considere necessari.

Article 98. Principis d'actuació

La condició de personal empleat públic comporta l'observança dels següents principis d'actuació:

1. La seua conducta perseguirà la satisfacció dels interessos generals de la ciutadania i es basarà en consideracions objectives orientades a la imparcialitat i a l'interés comú, al marge de qualsevol altre factor que expresse posicions personals, familiars, corporatives, clientelistes o qualssevol altres que puguen col·lidir amb aquest

principi, i s'abstindrà en els assumptes en els quals tinguen un interès personal o en qualsevol activitat privada que puguen suposar risc de conflicte d'interessos amb el seu lloc públic.

Així mateix, no podrà contraure obligacions econòmiques, intervindre en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugua suposar un conflicte d'interessos amb el seu lloc públic.

2. Ajustarà la seua actuació als principis de lleialtat i bona fe, tant amb l'Administració pública, l'organisme públic, el consorci o la universitat pública en què preste els seus serveis, com amb les persones amb les quals es relacione en l'exercici de les seues funcions, que exercirà de conformitat amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilarà la consecució de l'interés general i el compliment dels objectius de l'organització.
3. No acceptarà cap tracte de favor o situació que implique un privilegi o avantatge injustificat per part de persones físiques o entitats públiques o privades, i rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vaja més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici del que s'estableix en el Codi Penal. Reglamentàriament, es podran establir límits a aquests usos socials i de cortesia.
4. La seua conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i les llibertats públiques, i evitarà qualsevol actuació que pugua produir una discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, orientació sexual, religió o conviccions, llengua, opinió, discapacitat o diversitat funcional, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
5. No influirà amb la seua actuació en l'agilitació o la resolució de tràmits o procediments administratius sense que hi haja justificació adequada i, en cap cas, quan això comporte

un privilegi en benefici dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan supose un menyscapse dels interessos de tercers.

6. Guardarà secret de les matèries classificades o la difusió de les quals estiga prohibida legalment i mantindrà la deguda discreció sobre els assumptes que coneguen per raó del seu lloc públic, sense que pugua fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interés públic, tot això amb ple respecte a l'exercici de la llibertat d'expressió, inclosa la crítica a l'actuació dels poders públics.

Article 99. Obligacions

En l'exercici de les funcions que tinga assignades, el personal empleat públic haurà d'observar les obligacions següents:

1. Tractar amb atenció i respecte la ciutadania, tot el personal empleat públic i, en general, totes les persones amb les quals es relacione en l'exercici de les seues funcions.
2. Exercir amb diligència les tasques que li corresponguen o se li encomanen amb l'objectiu de resoldre en termini els assumptes de la seua competència i complir la jornada i l'horari establits.

3. Obeir les instruccions professionals dels seus superiors, llevat que constituïsquen una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, i, en aquest cas, les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció corresponents.
4. Informar la ciutadania sobre les matèries o els assumptes que tinguen dret a conèixer, i facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seues obligacions.
5. Conèixer les llengües oficials de la Comunitat Valenciana en els termes que es determinen reglamentàriament i garantir a la ciutadania l'exercici del dret d'utilitzar-les en les relacions amb l'Administració autonòmica.
6. Vetlar per la conservació dels recursos i béns públics administrant-los amb austeritat i no utilitzar-los en profit propi o de persones reunides.
7. Procurar la conservació dels documents per a lliurar-los als seus responsables posteriors.
8. Mantindre actualitzada la seua formació i qualificació de manera que resulten suficients per a l'adequada prestació del servei públic i l'acompliment de les funcions que tinga encomanades.
9. Observar les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Utilitzar adequadament per al compliment de les seues funcions i tasques la informació, la formació i els mitjans informàtics i telemàtics que es posen a la seua disposició.

Article 100. Responsabilitat per la gestió dels serveis

El personal empleat públic és responsable de la bona gestió dels serveis encomanats, i procurarà resoldre els obstacles que dificulten el compliment de les seues funcions, sense perjudici de la responsabilitat que correspon als seus superiors jeràrquics.

Article 101. Responsabilitat patrimonial

Sense perjudici de la seua responsabilitat pel funcionament dels serveis públics que es preveu en l'article 106.2 de la Constitució, i del deure de rescabalar els danys i perjudicis causats, l'Administració exigirà del personal al seu servei la responsabilitat en què hagen incorregut per dol, culpa o negligència greu, mitjançant la instrucció del corresponent procediment amb audiència de la persona interessada i d'acord amb el que s'estableix en la legislació reguladora de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

Article 102. Comunicació al Ministeri Fiscal

El que es disposa en els articles anteriors s'entendrà sense perjudici de donar coneixement dels fets al Ministeri Fiscal per si pogueren ser constitutius d'infracció penal.

INCOMPATIBILITATS I CONFLICTES D'INTERESSOS

1. La **Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques**, regula el règim d'incompatibilitats del personal empleat públic. La regulació de les incompatibilitats continguda en aquesta llei parteix, com a principi fonamental, de la dedicació del personal al servei de les administracions públiques a un sol lloc de treball, sense més excepcions que les que sol·licite el mateix servei públic, respectant l'exercici de les activitats privades que no puguen impedir o menyscar l'estricta compliment dels seus deures o comprometre la seua imparcialitat o independència.

Article 1. Principis generals

El personal comprés en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei no podrà compatibilitzar les seues activitats amb l'acompliment, per si o mitjançant substitució, d'un segon lloc de treball, càrrec o activitat en el sector públic, excepte en els supòsits previstos en aquesta.

(...)

A més, no es podrà percebre, excepte en els supòsits previstos en aquesta llei, més d'una remuneració amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques i dels ens, organismes i empreses d'aquests dependents o amb càrrec als dels òrgans constitucionals, o que resulte de l'aplicació d'aranzel ni exercir opció per percepcions corresponents a llocs incompatibles.

(...)

En qualsevol cas, l'acompliment d'un lloc de treball pel personal inclòs en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei serà incompatible amb l'exercici de qualsevol càrrec, professió o activitat, públic o privat, que pugui impedir o menyscabar l'estricta compliment dels seus deures o comprometre la seua imparcialitat o independència.

La Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana també dedica l'article 103 al règim d'incompatibilitats, incloent-hi la competència per a resoldre les declaracions de compatibilitat.

Article 103. Règim d'incompatibilitats

1. El personal comprés en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei no podrà compatibilitzar les seues activitats amb l'acompliment, per si o mitjançant substitució, de qualsevol càrrec, professió o activitat, públics o privats, per compte propi o alié, retribuïts o merament honorífics, si impedeix o menyscaba l'exacte compliment dels seus deures, compromet la seua imparcialitat o independència o perjudica els interessos generals.
2. L'aplicació del règim d'incompatibilitats s'ajustarà a la legislació bàsica estatal en aquesta matèria i a la normativa autonòmica de desplegament.
3. La competència per a resoldre les declaracions de compatibilitat correspon:
  - a) Al conseller o consellera que tinga la competència en matèria de sanitat, respecte del personal la gestió del qual corresponga a aquesta conselleria i desenvolupe la seua activitat principal adscrit a aquest departament, organismes o entitats dependents.
  - b) Al conseller o consellera que tinga la competència en matèria d'educació, respecte del personal docent no universitari que desenvolupe la seua activitat principal adscrit a aquest departament, organismes o entitats dependents.
  - c) Al conseller o consellera competent en matèria de funció pública, respecte del personal que desenvolupa la seua activitat principal en l'Administració de la Generalitat, en els termes previstos en l'article 5 d'aquesta llei.
  - d) La competència per a la resolució de les compatibilitats de la resta de personal dels ens del sector públic instrumental previst en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions, correspondrà a l'òrgan d'aquests que determinen les seues normes de creació.
  - e) En l'àmbit universitari, a la rectora o rector de la universitat si l'activitat principal es desenvolupa en les universitats públiques de la Comunitat Valenciana, organismes o entitats dependents d'aquesta.
  - f) En l'àmbit de les entitats locals, la competència per a les declaracions de compatibilitat correspon al ple de la corporació.
  - g) Al Consell, l'adopció de l'acord exprés en cada cas per a autoritzar la compatibilitat d'activitats públiques quan se superen els límits de remuneració previstos en l'article 7.1 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, en atenció a raons d'especial interès per al servei.

Així mateix, el Consell podrà excepcionalment, per a supòsits concrets i mitjançant un acord, autoritzar la pertinença a més de dos consells d'administració o òrgans de govern d'entitats o empreses públiques o privades.

LLEI DE RÈGIM JURÍDIC DEL SECTOR PÚBLIC

Els articles 23 i 24 de la **Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic**, regulen l'abstenció i la recusació.

Secció 4a. Abstenció i recusació. Article 23. Abstenció

4. Les autoritats i el personal al servei de les administracions en qui es donen algunes de les circumstàncies que assenyalen l'apartat següent s'abstindran d'intervindre en el procediment i ho comunicaran al seu superior immediat, que resoldrà el que siga procedent.
5. Són motius d'abstenció els següents:
  - a) Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual pugua influir la d'aquell; ser administrador d'una societat o entitat interessada, o tindre una qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
  - b) Tindre un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, els representants legals o els mandataris que intervenen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
  - c) Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones que s'esmenten en l'apartat anterior.
  - d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.
  - e) Tindre una relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol classe i en qualsevol circumstància o lloc.
6. Els òrgans jeràrquicament superiors a qui es trobe en alguna de les circumstàncies assenyalades en el punt anterior li podran ordenar que s'abstinguen de tota intervenció en l'expedient.
7. L'actuació d'autoritats i personal al servei de les administracions públiques en els quals concórreguen motius d'abstenció no implicarà, necessàriament, i en tot cas, la invalidesa dels actes en què hagen intervingut.
8. La no abstenció en els casos en què concórrega alguna d'aquestes circumstàncies donarà lloc a la responsabilitat que procedisca.

Article 24. Recusació

1. En els casos previstos en l'article anterior, els interessats podran promoure recusació en qualsevol moment de la tramitació del procediment.
2. La recusació es plantejarà per escrit en el qual s'expressarà la causa o causes en què es funda.

3. En l'endemà el recusat manifestarà al seu superior immediat si s'hi dona o no la causa al·legada. En el primer cas, si el superior aprecia la concurrència de la causa de recusació, acordarà la seua substitució tot seguit.
4. Si el recusat nega la causa de recusació, el superior resoldrà en el termini de tres dies, amb els informes i comprovacions previs que considere oportuns.
5. Contra les resolucions adoptades en aquesta matèria no cabrà recurs, sense perjudici de la possibilitat d'al·legar la recusació en interposar el recurs que procedisca contra l'acte que pose fi al procediment.

PROTECCIÓ DEL DENUNCIANT

L'article 78 de la **Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana**, regula el règim del dret a la protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats.

Article 78. Règim del dret a la protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats

1. El personal empleat públic que formule alertes o denúncies sobre pràctiques corruptes o qualsevol altre tipus d'irregularitat sobre actuacions d'alts càrrecs o personal empleat públic d'aquesta de què tinga coneixement tindrà dret a un règim de protecció específic.
2. Les denúncies o alertes hauran d'expressar la identitat de la persona o les persones que les presenten, el relat dels fets i la data de la comissió d'aquests, i, quan siga possible, la identificació dels presumptes responsables.

Les denúncies de caràcter anònim s'arxivaran sense que s'hagen d'efectuar tràmits ulteriors sobre aquest tema, sense perjudici que, en cas que els fets denunciats puguen suposar un risc greu per a l'interés general, els òrgans competents els puguen comprovar. En tot cas, la denúncia haurà de presentar signes de veracitat i credibilitat i estar suficientment fundada per a evidenciar l'eventual infracció.

3. L'òrgan competent establirà un procediment per a mantindre en secret la identitat de la persona que formule l'alerta o denúncia enfront de tots els que intervinguen en els procediments disciplinaris i en les actuacions prèvies a aquests, i garantirà l'anonimat més estricte.
4. Rebuda una alerta o denúncia, es remetrà a l'òrgan competent per a realitzar les actuacions que siguen procedents. Aquest òrgan podrà acordar l'arxivament de la denúncia quan es considere infundada o quan no es concreten o identifiquen suficientment els fets o les persones denunciades.
5. Pel simple fet de formular la denúncia no es considerarà la persona denunciant interessada en les actuacions administratives que s'inicien a conseqüència d'aquesta ni se l'informarà del resultat d'aquestes. Tampoc estarà legitimada per a la interposició de recursos o reclamacions en relació amb els resultats d'aquestes actuacions.
6. Contra el personal empleat públic que haja facilitat la informació no es podrà adoptar cap mesura que estiga motivada per tal actuació i que perjudique la seua situació laboral. De manera particular, en l'Administració de la Generalitat no podrà ser remogut del seu lloc de treball, siga quina siga la seua forma de provisió, excepte els canvis que es deriven estrictament de la normativa aplicable, ni patir aïllament, persecució o empitjorament de les condicions del seu entorn laboral o qualsevol forma de perjudici o discriminació fundada de manera directa, indirecta o encoberta en aquesta actuació. Seran nuls els actes administratius o les mesures que vulneren aquesta prohibició.

Quant a això, es presumirà, en l'àmbit administratiu, excepte prova en contra, que les mesures desfavorables adoptades en contra del personal empleat públic que haja formulat l'alerta o denúncia són de caràcter repressiu. Haurà de ser l'Administració la que aporte els indicis i arguments que permeten concloure, amb suficient fonament objectiu, que la mesura desfavorable no està causalment vinculada amb el fet de la formalització de l'alerta o denúncia, sinó que es deu únicament a autèntiques necessitats del servei, o a la comissió d'una infracció sancionable per qui, en el seu moment, va formular una alerta o denúncia.

No obstant això, en el cas que tinga lloc alguna acció de represàlia que es declare posteriorment il·lícita per acte administratiu o sentència judicial, el personal empleat públic represaliat podrà ser objecte d'una indemnització per part de l'Administració, sense perjudici de l'obligació d'aquesta d'exigir de les seues autoritats i l'altre personal al seu servei la responsabilitat en què hagueren incorregut per dol, culpa o negligència greu, en els termes previstos en la legislació sobre responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

7. Quan la persona denunciant haja participat en la comissió dels fets objecte de l'alerta o denúncia i hi haja altres persones intervinents, l'òrgan competent per a resoldre el procediment haurà d'eximir, amb la prèvia sol·licitud expressa, el personal empleat públic denunciant de la sanció que li correspondria, sempre que:
  - a) Siga la primera a denunciar els fets i a aportar elements de prova que permeten iniciar el procediment o comprovar la infracció.
  - b) En el moment d'aportar-se els elements de prova, no es dispose d'elements suficients per a continuar amb la tramitació i es repare el perjudici causat.
  - c) No haja participat en la destrucció d'elements de prova relacionats amb l'objecte de l'alerta o denúncia, ni per a obtindre'ls haja comés una infracció aliena als fets denunciats mereixedora d'aplicació del règim disciplinari.
  - d) Haja posat fi a la seua participació en els fets irregulars o contraris a dret, en el moment de formular l'alerta o denúncia.
  - e) No haja adoptat mesures per a obligar a participar en la irregularitat que es denuncia altre personal empleat públic.
  - f) Col·labore amb l'Administració en l'esclariment dels fets de manera plena, continuada i diligent.
8. Així mateix, l'òrgan competent per a resoldre haurà de reduir la sanció que li correspondria quan no es complisca alguna de les condicions anteriors i la persona denunciant facilite elements de prova que aporten un valor afegit significatiu respecte d'aquells dels quals es dispose.

CODI DE BON GOVERN DE LES AUTORITATS I CÀRRECS DEL SECTOR PÚBLIC AUTONÒMIC

Les normes de conducta dels alts càrrecs i personal assimilat en la Generalitat es recullen en el Decret 25/2016, pel qual s'aprova el Codi de Bon Govern de la Generalitat. Aquesta norma estableix els criteris i normes de conducta que han de complir els alts càrrecs de l'Administració autonòmica per a afavorir el desenvolupament d'unes institucions i administracions públiques íntegres, transparents, eficaces i eficients, i busca promoure la millora de la qualitat democràtica i generar confiança en les institucions. D'acord amb aquest codi, els alts càrrecs en les seues actuacions es guiaran pels valors democràtics i socials, els principis d'integritat i exemplaritat, la sobrietat en les seues actuacions i el compromís amb l'impuls del govern obert i la bona administració.

Els valors, principis i comportaments establits en el Codi de Bon Govern informaran la interpretació i aplicació dels tipus d'infraccions administratives i del règim sancionador que, per a les accions o omissions en què puguen incórrer les persones incloses en el seu àmbit d'aplicació, establisca la legislació aplicable.

Aquestes normes tenen la consideració d'estàndards mínims i poden ser completades en els seus nivells d'exigència pels codis específics o sectorials que es puguen aprovar, si és el cas, en els diferents àmbits o entitats.

Aquest codi s'aprova en desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana, estableix principis de bon govern per als alts càrrecs i el compromís que han de tindre les persones que conformen el Consell d'exercir l'acció de govern de manera íntegra, transparent i rendint comptes a la ciutadania. D'igual manera, als membres del Govern i alts càrrecs els resulten aplicables els principis de bon govern previstos en l'article 26 de la Llei 19/2013, de 9 desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

D'altra banda, també contribueix a desenvolupar una cultura ètica la normativa d'incompatibilitats i conflictes d'interessos dels alts càrrecs. La Llei 8/2016, de 28 d'octubre, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes, i el Decret 65/2018, que la desplega, enforteixen el marc d'integritat en l'àmbit dels conflictes d'interessos dels alts càrrecs. El control d'aquest àmbit i la gestió del Registre de control de conflictes d'interessos correspon a l'Oficina de Control de Conflictes d'Interessos, òrgan amb autonomia funcional creat per la Llei esmentada, que du a terme aquest control mitjançant plans anuals de control i verificació que es publiquen en el DOGV i en el portal de transparència.

D'altra banda, la Llei 2/2015, de 2 d'abril, i el Decret 105/2017, que la desplega, estableixen determinades obligacions de publicitat activa relatives específicament a la informació sobre alts càrrecs i assimilats. Així doncs, es publica informació tal com la trajectòria professional, els obsequis rebuts i el seu origen i destinació, els viatges i desplaçaments realitzats fora de la Comunitat Valenciana, l'agenda de treball i la informació sobre renda, activitats i béns, així com les resolucions de compatibilitat emeses per l'Oficina de Control de Conflictes d'Interessos per cada alt càrrec.

CODI DE CONDUCTA DELS GRUPS D'INTERÉS

Hi ha una normativa per a garantir la transparència i la integritat en l'activitat dels grups d'interés, amb la Llei 25/2018, de 10 de desembre, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interés de la Comunitat Valenciana, i, el Decret 172/2021, de 15 d'octubre, que la desplega. Mitjançant aquesta normativa es regulen, entre altres aspectes, el registre de grups d'interés i el codi de conducta que han de complir quan es relacionen amb l'Administració per a dur a terme la seua activitat d'influència.

Mitjançant el registre de grups d'interés es donarà publicitat, a través del portal de transparència, de les actuacions dels grups d'interés, especialment de les reunions i audiències que es tinguen amb els càrrecs públics i el personal empleat públic i de les comunicacions, els informes i altres contribucions relacionades amb les matèries tractades.

Així mateix, tant els grups d'interés com les persones que actuen en el seu nom o representació estan obligats a complir el codi de conducta següent:

- I. Actuar de manera transparent, identificant-se amb el seu nom o amb el de l'entitat per a la qual presten serveis.
- II. Facilitar la informació relativa a la identitat de la persona o organització a qui representen o per a la qual treballen, així com els interessos, objectius o finalitats d'aquesta persona, organització o de la seua clientela.
- III. Proporcionar informació actualitzada i no falsejada en el moment de la inscripció en el registre i mantindre-la actualitzada permanentment.
- IV. No incitar per cap mitjà els càrrecs públics i el personal empleat públic a infringir la llei o les normes ètiques que els siguen aplicables.
- V. No tractar d'influir de manera deshonestament en la presa de decisions o en l'obtenció d'informació.
- VI. No oferir regals, favors o serveis en condicions avantatjoses que puguen condicionar la neutralitat o l'objectivitat dels càrrecs públics i el personal empleat públic.
- VII. Informar els càrrecs públics i el personal empleat públic amb qui es relacionen que estan actuant en qualitat de la seua inscripció en el registre de grups d'interés.
- VIII. Acceptar que la informació proporcionada al registre de grups d'interés es faça pública.
- IX. Acceptar que es facen públiques les seues actuacions com a grup d'interés, especialment les reunions i audiències que tinguen lloc amb alts càrrecs i autoritats i les comunicacions, informes i altres contribucions en relació amb les matèries tractades.
- X. Complir les mesures adoptades en cas d'incompliment de les obligacions establides per la llei o pel codi de conducta.
- XI. Col·laborar amb l'òrgan administratiu responsable del registre per a dur a terme totes les actuacions de control i fiscalització previstes en la llei, proporcionar la documentació que se li requerisca i facilitar la realització de totes les accions de comprovació i inspecció que siguen necessàries.

CODI ÈTIC I DE CONDUCTA PER A LA GESTIÓ DELS FONS DE L'MRR

Amb independència del que s'estableix en la legislació referida, les persones que exercisquen tasques de gestió, seguiment i/o control que participen en l'execució de les mesures del PRTR, prestaran especial atenció en el compliment d'aquest codi ètic i de conducta en els següents aspectes i fases del procediment de gestió de projectes finançats amb fons de l'MRR:

1. Es durà a terme el compliment rigorós de la legislació de la Unió, nacional i/o autonòmica aplicable en la matèria de què es tracte, especialment en les matèries següents:
  - Elegibilitat de les despeses.
  - Contractació pública.
  - Règims d'ajuda.
  - Informació i publicitat.
  - Medi ambient.
  - Igualtat d'oportunitats i no discriminació.
2. S'observaran els principis de gestió específics del PRTR establits en l'Ordre 1030, de 30 de setembre de 2021.
3. Les persones empleades públiques relacionades amb la gestió, el seguiment i el control dels fons de l'MRR exerciran les seues funcions basant-se en la transparència, un principi que implica claredat i veracitat en el tractament i difusió de qualsevol informació o dades que es donen a conèixer, tant internament com externament. Aquest principi obliga a respondre amb diligència a les demandes d'informació, tot això, sense comprometre de cap manera la integritat de la informació que puga ser considerada sensible per raons d'interés públic.
4. Es tindrà especial cura a complir el principi de transparència:
  - Quan es donen a conèixer i es comuniquen els resultats de processos de concessió d'ajudes finançades pels fons de l'MRR.
  - Durant el desenvolupament dels procediments de contractació.
  - El compliment del principi de transparència no anirà en detriment del correcte ús que el personal ha de fer de la informació considerada de caràcter confidencial, com poden ser dades personals o informació provinent d'empreses i altres organismes, i s'hauran d'abstindre d'utilitzar-la en benefici propi o de tercers, en pro de l'obtenció de qualsevol tracte de favor o en perjudici de l'interés públic.